

SUOMALAISEN LAKIMIESYHDISTYKSEN JULKAISUJA
C-sarja N:o 11

SUOMALAINEN LAKIMIESYHDISTYS 75 VUOTTA

Toimituskunta

Antti Suviranta

Esko Hoppu

Paavo Kekomäki

Mikko Kämäräinen

Juhani Wirilander

Toimittaja

HELSINKI 1973

SUOMALAINEN LAKIMIESYHDISTYS

75 VUOTTA

SUOMALAINEN LAKIMIESYHDISTYS

ISBN 951-9068-24-4 (sid.)
ISBN 951-9068-25-2 (1/2 nahk.)
ISBN 978-951-855-876-0 (PDF)

Vammala 1973. Vammalan Kirjapaino Oy

Kalle O. Pesonen

Piirteitä Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen toiminnasta 75 vuoden ajalta¹

1. Juhla yhdistyksen 70-vuotisen toiminnan johdosta

Yhdistys laskee syntynsä lokakuun 22 päivästä 1898, jolloin Helsingissä muodostettiin »Suomenmielisten juristien klubi». Näin ollen oli kulunut muutama päivä yli 70 vuotta kun 25. 10. 1968 Helsingissä Tieteellisten Seurain talossa vietettiin yhdistyksen 70-vuotisjuhlaa.² Juhlakokouksessa oli läsnä edustava kutsuvierasryhmä ja yli 300 yhdistyksen jäsentä. Kokouksen avasi yhdistyksen varapuheenjohtaja, professori Simo Zitting pitäen tervehdyspuheen. Tämän jälkeen yhdistyksen puheenjohtaja, professori Tauno Ellilä piti juhlapuheen. Yhdistyksen uusiksi kunniajäseniksi kutsuttiin juhlakokouksessa professori Veli Merikoski, oikeusneuvos Paavo Kekomäki ja laamanni Aarne Erkki Palomäki. Sitten seurasi ohjelmassa Oikeustieteen tutkimussäätiön ensimmäisen tunnustuspalkinnon, määrältään 5.000 markkaa, jakaminen. Tunnustuspalkinto annettiin professori Tauno Tirkkoselle. Tämän jälkeen oikeusneuvos Voitto Saario piti juhlaesi-

¹ Ks. *Lauri Ailio*, Katsaus Suomalaisen Lakimiesten yhdistyksen syntyyn ja vaiheisiin kuluneena 30-vuotiskautena, LM 1928 s. 209—222; *Lauri Borenus*, Katsaus Suomalaisen lakimiesten yhdistyksen vaiheisiin viimeisenä 10-vuotiskautena, LM 1938 s. 305—324; *A. K. Ikkala*, Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen 50-vuotistaipaleelta, Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen juhlaulkaisu 1898 22/10 1948 s. 7—61; *A. K. Ikkala*, Täydennystä Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen varhaisempaan historiikkiin, LM 1958 s. 805—816; *Kalle O. Pesonen*, Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen toiminnan kuudennelta vuosikymmeneltä, LM 1958 s. 817—846 ja *Kalle O. Pesonen*, Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen toiminnan seitsemänneltä vuosikymmeneltä, LM 1968 s. 773—808.

Nyt julkaistava kirjoitus kohdistuu yhdistyksen toimintaan lähinnä vuosilta 1968—1972. Kuitenkin siinä kosketellaan myös yhdistyksen varhaisempien vuosien vaiheita. Tässä kirjoituksessa on käytännöllisyyden vuoksi henkilöistä yleensä käytetty sitä arvoa (»titteliä»), mikä heillä oli ao. tehtävään määrättäessä tms. vastaavana ajan-kohtana.

² Juhlalta lähemmin ks. LM 1968 s. 1018.

telmän aiheesta »Oikeuslaitoksen merkitys ihmisen perusoikeuksien ja -vapauksien turvaajana». Tervehdysten sarjan aloitti oikeusministeri Aarre Simonen, joka toi valtiiovallan ja oikeusministeriön onnitteletut. Muut tervehdysten esittäjät olivat: Suomalaisen Tiedeakatemian puolesta professori Esko Suomalainen, Helsingin ja Turun yliopistojen oikeustieteellisten tiedekuntien puolesta professori Matti Ylöstalo, Suomen Lakimiesliiton puolesta professori Sakari Sohlberg ja Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen paikallisosastojen puolesta hovioikeuden presidentti Eero Corell. Juhlailalliset olivat Hotelli Klaus Kurjessa. Tervehdyspuheen piti professori Tauno Ellilä. Illallisilla professori Veli Merikoski esitti uusien kunniajäsenten kiitokset ja professori Tauno Tirkkonen puhui saamansa tunnustuspalkinnon johdosta. Suomen Lainopillisen Yhdistyksen tervehdyksen toi laamanni Arvo Helminen. Puheiden päätyttyä luettiin saapuneet adressit ja sähkötervehdykset, joissa useissa ilmoitettiin lahjoituksista Oikeustieteen tutkimussäätiölle. — Juhlapäivää seuranneena päivänä oli järjestetty neuvottelulounas yhdistyksen paikallisosastojen puheenjohtajille tai heidän edustajilleen. Nämä olivat kutsuvieraina osallistuneet myös juhlapäivän viettoon Helsingissä. Lounaan aikana käsiteltiin pääosaston ja paikallisosastojen suhteiden kehittämistä. Tilaisuudessa toimi puheenjohtajana hovioikeuden presidentti Eero Corell. Palattakoon kuitenkin vielä hetkeksi yhdistyksen perustamiseen.

2. Yhdistyksen perustaminen ja sääntömuutokset

Suomenmielisten juristien klubiin liittyi sen perustamispäivänä 17 lakimiestä seuraavassa järjestyksessä: K. J. Ståhlberg, P. E. Svinhufvud, Ano Caselius, Emil Wallin, Santeri Saarinen, Johannes Peltonen, Ilmari Blomstedt (sittemmin Jalas), Max Schulman, Wilhelm Blåfield, Vilho Selin (sittemmin Selinheimo), E. W. Waldén, E. W. Pettersson, Vilho Luukkonen, Iivar Groundstroem, Wilh. Witikkala, Kaarlo Ignatius ja T. Järnefelt. Perustamisvuoden päättyessä klubin jäsenluku oli 40. Silloisissa oloissa toiminta oli pakko pukea »yksityisen seuran» muotoon. Seuran toimikunnan (eli hallituksen) ensimmäisenä puheenjohtajana oli P. E. Svinhufvud. Hänen jälkeensä puheenjohtajana oli K. J. Ståhlberg vuodesta 1902 vuoteen 1910.

Marraskuun 24 päivänä 1905 yhdistys hyväksyi ensimmäiset varsinaiset sääntönsä. Senaatti vahvisti säännöt 29.1.1906.³ Sääntö-

³ Säännöt ks. LM 1906 s. 226.

muutoksen yhteydessä yhdistyksen nimeksi otettiin »Suomalainen Lakimiesten yhdistys». Yhdistyksen puheenjohtaja oli silloin, kuten edellä on jo mainittu, tohtori K. J. Ståhlberg ja varapuheenjohtaja tohtori F. O. Lilius. Johtokunnan muut jäsenet olivat protokollasih-teeri W. Blåfield, lakitieteen kandidaatti E. Böök, professori A. Serlachius, hovioikeuden asessori P. E. Svinhufvud ja tohtori O. Talas. Virallisesti yhdistys syntyi 15. 3. 1906 pidetyssä perustavassa kokouk-sessa. Tästä alkoi yhdistyksen taival juridisena henkilönä. Uudet säännöt hyväksyttiin 19. 12. 1919.⁴ Marraskuun 15 päivänä 1940 hyväksyttiin yhdistykselle uusi nimi »Suomalainen Lakimiesyhdistys» ja uudet säännöt, jotka merkittiin yhdistysrekisteriin 3. 12. 1940. Yhdistyksen nykyisin voimassa olevat säännöt oikeusministeriö vah-visti 3. 9. 1969.⁵

3. Yhdistyksen tarkoitus

Vuonna 1898 toimintansa alkaneen Suomenmielisten juristien klu-bin tarkoituksena oli »edistää suomalaisen lakikielen kehittämistä ja ylläpitää jäsenissään lainopillisia harrastuksia.» Seuran jäseniksi oli hyväksyttävä yksinomaan tuomarintutkinnon suorittaneita henkilöitä, mutta harkinnan mukaan siitä poikettiin ja hyväksyttiin jäseniksi mm. senaatin virkamiehiä, joilla oli ainoastaan senaikuinen kameralitut-kinto. Vuoden 1905 sääntöjen mukaan yhdistyksen tarkoitus oli olla »yhdyssiteenä lakimiesten kesken lainopillisen harrastuksen ja lain-tuntemuksen edistämiseksi suomenkielisillä esitelmillä, keskusteluilla ja julkaisuilla». Jäseniksi voitiin ottaa yhdistyksen tarkoitusta har-rastavia, lainopillisen tutkinnon suorittaneita henkilöitä. Sääntöjen mukaan yhdistykselle voitiin perustaa haaraosastoja Suomen eri paikkakunnille. Yhdistyslain vaatimien sääntömuutosten ja eräiden muidenkin muutosten tultua yhdistyksen vuoden 1919 säännöissä huomioon otetuiksi säännöissä tähdennettiin, että yhdistyksen tar-koitus oli olla yhdyssiteenä Suomen suomenkielisten lakimiesten kesken. Toimintatapoja selvennettiin lausumalla, että yhdistys pyr-kii toteuttamaan tarkoituksperiään toimeenpanemalla keskuudessaan kokouksia, toimittamalla ja kustantamalla suomenkielistä lainopil-lista kirjallisuutta ynnä muilla senlaatuksilla keinoilla. Jäseniksi voi-vat päästä »lainopillisen tutkinnon suorittaneet ja muut lainoppia harrastavat henkilöt». Tätä tulkittiin siten, että tutkinnon suorittanei-

⁴ Säännöt ks. LM 1919 s. 295—297.

⁵ Säännöt ks. LM 1969 s. 997—999.

den lakimiesten ohella voitiin erikoistapauksissa ottaa jäseniksi myös sellaisia lainoppia harrastavia henkilöitä, jotka pitempiaikaisen toiminnan kautta valtion virassa taikka muualla sitä vastaavalla tavalla olivat tuollaista harrastusta osoittaneet. — Vuoden 1940 sääntöjen mukaan yhdistyksen tarkoituksena oli olla yhdyssiteenä suomalaisten lakimiesten kesken ja toimia lainopillisen harrastuksen ja lain-tuntemuksen edistämiseksi Suomessa, niin myös Suomen lainopin tunnetuksi tekemiseksi ulkomailla. Erityisen huomattava on, etteivät vuoden 1940 säännöt enää estäneet ruotsinkielisten lakimiesten liittymistä yhdistykseen, kunhan he vain olivat suomalaisia lakimiehiä. Näiden uusien sääntöjen mukaan yhdistys toteutti tarkoituksensa toimeenpanemalla kokouksia ja esitelmätilaisuuksia, toimittamalla ja kustantamalla aikakauskirjoja ja lainopillista kirjallisuutta, ylläpitämällä yhteyttä vastaaviin ulkomaisiin järjestöihin sekä muilla sopivilla tavoilla.

Yhdistyksen voimassa olevista vuonna 1969 vahvistetuista säännöistä todettakoon, että yhdistyksen nimi edelleen on Suomalainen Lakimiesyhdistys. Yhdistyksen kieli on suomenkieli. Yhdistyksen tarkoituksena on olla yhdyssiteenä suomalaisten lakimiesten kesken ja toimia oikeustieteellisen harrastuksen ja tutkimuksen sekä lain-tuntemuksen edistämiseksi Suomessa, niin myös Suomen oikeuden tunnetuksi tekemiseksi ulkomailla. Tarkoituksensa yhdistys toteuttaa uusienkin sääntöjensä mukaan toimeenpanemalla kokouksia ja esitelmätilaisuuksia, toimittamalla ja kustantamalla aikakauskirjoja ja oikeustieteellistä kirjallisuutta, ylläpitämällä yhteyttä vastaaviin ulkomaisiin järjestöihin sekä muilla sopivilla tavoilla. Jäseneksi yhdistykseen voivat liittyä henkilöt, jotka ovat suorittaneet oikeustieteen kandidaatin tai sitä vastaavan aikaisemman tutkinnon. Yhdistyksen kunniajäseneksi voidaan kutsua suomalainen tai ulkomaalainen, jolle yhdistys tahtoo osoittaa erityistä kunnioitusta. Yhdistyksen asian-tuntijajäseneksi voidaan kutsua muu kuin oikeustieteellisen tutkinnon suorittanut tiedemies, joka toiminnallaan on osoittanut edistävänsä yhdistyksen tarkoituksensa toteutumista. Uusien sääntöjen mukaan yhdistyksen hallitukseen kuuluu yhdistyksen puheenjohtaja ja yhdeksän jäsentä. Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Hallitus voi keskuudestaan asettaa jaostoja juoksevien asioiden hoitamista varten. Hallitus voi myös asettaa asioiden valmistelua varten toimikuntia. Yhdistys julkaisee Lakimies-nimistä aikakauslehteä, jonka päätoimittajan ja toimitussihteerin sekä tarvittaessa näiden avuksi asetettavan toimituskunnan yhdistyksen kokous valitsee. Yhdis-

tyksen jäsenet voivat muodostaa paikallisosastoja toimimaan yhdistyksen tarkoituksien edistämiseksi. Samassa tarkoituksessa voivat yhdistyksen jäsenet keskenään yhteenliittymällä muodostaa harrastuspiirejä. Paikallisosaston ja harrastuspiirin on alistettava sääntönsä yhdistyksen vahvistettavaksi.

4. Yhdistyksen toiminnan päämuodot

Suomenmielisten juristien klubi toimi aluksi yksityisenä seurana. Ohjelmana oli esitelmien pitäminen ja keskustelujen käyminen ajan-kohtaisista lakimieskuntaa kiinnostavista kysymyksistä. Esitelmätoiminta oli jo alkuvuosista vilkasta, lieneekö sitten johtunut osaksi siitä, että ne henkilöt, jotka olivat vastuussa kokouksien ohjelmista, voitiin langettaa ja jopa langetettiin »uhkasakkoihin», jos he laiminlöivät ohjelman hankkimisen. Vuonna 1902 toimintaa laajennettiin päättämällä vuodesta 1903 alkaen ryhtyä julkaisemaan Lakimiestä.⁶ Kustannus- ja julkaisu-toiminta sekä esitelmätoiminta ovat sitten jatkuvasti olleet yhdistyksen toiminnan päämuodot.

Vuoden 1905 sääntömuutoksen jälkeen toiminta edelleen kasvoi. Kokouksia esitelmien ja oikeustapausselostuksineen pidettiin tiiviisti. Lakiehdotuksista annettiin lausuntoja. Niinpä vuonna 1908 senaatti pyysi yhdistykseltä lausunnon ehdotuksesta laiksi työkyvyttömyys- ja vanhuusvakuutuksesta ja siitä johtuviksi asetuksiksi. Lakimiehen julkaiseminen jatkui. Vuoden 1905 sääntömuutos, joka oli mahdollinen poliittisen ilmapiirin muututtua ns. marraskuun manifestin jälkeen vapaammaksi, antoi yhdistykselle tilaisuuden laajentaa toimintaansa suuntautumaan myös ulospäin.

Vuoden 1919 säännöissä toimintamuotoina mainittiin nimenomaan kokoukset sekä suomenkielisen lainopillisen kirjallisuuden toimittaminen ja kustantaminen. Kirjallista toimintaansa varten yhdistys sai lahjoituksia lakimiehiltä ja muilta yksityisiltä kansalaisilta.

Vuonna 1940 vahvistettujen sääntöjen mukaan yhdistyksen tuli myös tehdä Suomen lainoppia tunnetuksi ulkomailla sekä pitää yhteyttä ulkomaisiin lakimiesjärjestöihin.

⁶ Ks. *F. O. Lilius*, Lakimies kymmenvuotiaana, LM 1912 s. 326—329; *El. Kaila*, Lakimieslehti 25-vuotias, LM 1927 s. 249—256; *Tauno Ellilä*, Katsaus Lakimies-lehden vaiheisiin, Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen juhla-julkaisu 1898 22/10 1948 s. 62—89; *Veikko Reinikainen*, Kymmenen vuotta aikakauskirja Lakimiehen vaiheita, LM 1958 s. 874—883 ja *Jouko Halla*, Kymmenen viime vuotta aikakauslehti Lakimiehen vaiheita, LM 1968 s. 842—854.

Yhdistyksen julkaisu- ja kustannustoiminnassa Lakimies on säilyttänyt tärkeän ja keskeisen sijansa yhdistyksen koko toiminnan ajan siitä huolimatta, että yhdistyksen julkaisu- ja kustannustoiminta on yhdistyksen toiminnan myöhempinä vuosikymmeninä monipuolistunut ja syventynyt. Lakimiestä on julkaistu jatkuvasti ja vuoden 1972 vuosikerta oli lehden 70. vuosikerta. Lehden päätoimittajina ovat olleet: professori Allan Särkilahti vuodet 1903—1917, oikeusneuvos F. O. Lilius 1918—1922, professori Allan Särkilahti 1923—1935, oikeusneuvos Kustavi Kaila 1936—1944, hallintoneuvos, professori Aarne Rekola 1944—1950, professori Tauno Tirkkonen 1951—1956, professori Tauno Ellilä 1957—1964, professori Jouko Halila 1964—1969 ja professori Olli Ikkala vuodesta 1970 alkaen. Lehden ensimmäinen vuosikerta käsitti 234 sivua. Vuotuinen sivumäärä kasvoi jatkuvasti vuosikymmen vuosikymmeneltä kunnes 1960-luvulla oli noustu n. 800—1 000 sivun tasolle vuotta kohti. Lehden levikki seurasi yhdistyksen jäsenmäärää, joskin ulkopuolisiakin tilaajia on luonnollisesti ollut (esim. vuonna 1967 ulkopuolisia oli 372 ja vuonna 1972 475 kpl). Vuonna 1972 lehden painos oli 3 800 kpl. Lakimies-lehden sisällöstä merkittävään muistiin viimeaikojen eräitä huomiota herättäneimpiä kirjoituksia. Numerossa 6/1970 julkaistiin Tasavallan Presidentin Urho Kekkosen haastattelu otsikoin »Kansanvallasta ja sen toteutumisesta lainkäytössä». Numerossa 8/1970 kaikki kirjoitukset koskivat teemaa »Oikeuslaitos ja uudistuva yhteiskunta». Numerossa 4/1972 julkaistiin Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen laaja lausunto oikeuslaitostoimikunnan mietinnön johdosta.

Lakimiehen sisällön yhä paisuessa perustettiin 1970-luvun alussa yhdistykselle vuosikirja Oikeustiede — Jurisprudentia keventämään Lakimiehen kohdistuvaa painetta. Niinpä Lakimieheessä on tämän jälkeen mahdollisuus kiinnittää entistä enemmän huomiota oikeuskäytäntöön, lainvalmisteluun ja uuteen lainsäädäntöön.

Yhdistyksen muusta julkaisutoiminnasta mainitaan tässä sen kehityksen eräitä pääpiirteitä.⁷ Vuonna 1905 muutettujen yhdistyksen sääntöjen mukaan yhdistyksen toimintaan kuului mm. julkaisutoiminta. Lakimiehen lisäksi julkaistiinkin vuonna 1909 Julian Serlachiuksen Suomen yleisen obligatsioonioikeuden oppikirja ja vuonna 1910 J. N. Langin Vesioikeuden luentojen suomennokset. Vuoden 1919 sääntöjen mukaan yhdistyksen tuli toimittaa ja kustantaa suo-

⁷ Ks. *Paavo Alkio*, Suomenkielinen lakialan kirjallisuus, Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen juhlaulkaisu 1898 22/10 1948, erityisesti s. 222—229 ja *Aarne Saarialho*, Suomenkieli ja Suomalainen Lakimiesyhdistys, sama teos s. 90—106.

menkielistä lainopillista kirjallisuutta. Vuonna 1920 tehtiin päätös kahden julkaisusarjan aloittamisesta. Toinen sarjoista »Suomalaisen Lakimiesten Yhdistyksen julkaisuja», johon piti ottaa alkuperäisiä suomalaisia väitöskirjoja, monografioita ja laajempia kirjoitelmia, raukesi taloudellisista syistä. Toinen sarja, nimittäin »Suomalaisen Lakimiesten Yhdistyksen suomennoksia» toteutettiin. Sen ensimmäisenä numerona julkaistiin vuonna 1920 Robert Hermansonin Suomen finanssihallinto-oikeuden luennot M. A. Hovilan suomentamina. Toisena numerona ilmestyi vuonna 1923 Fr. Hagerupin teos »Oikeus ja kulttuuri XIX vuosisadalla». Tämäkin sarja kuitenkin päättyi näiden julkaisujen jälkeen.

Kirjojen julkaisutoiminnasta tehtiin uusi päätös vuonna 1933.⁸ Uuden julkaisusarjan nimenä oli alkujaan »Suomalaisten Lakimiesten Yhdistyksen julkaisuja». Sarjassa päätettiin julkaista väitöskirjoja ja eräitä muita tieteellisiä teoksia. Julkaisusarjan nimi muuttui vuonna 1942 »Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisuja»-nimiseksi. Kun yhdistykselle vuonna 1943 perustettiin uusi julkaisusarja eli B-sarja, ensimmäisen sarjan nimi muuttui Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen A-sarjaksi. B-sarjaan kuuluvia teoksia yhdistys ei ole itse kustantanut. B-sarjassa on julkaistu etupäässä yleisesityksiä ja monografioita. Vuonna 1948 tehdyn päätöksen mukaan yhdistyksen suurteokset on sijoitettu omaan C-sarjaansa, johon ensimmäiseksi teokseksi luettiin jo vuonna 1945 ilmestynyt juhlaulkaisu Kaarlo Juho Ståhlberg 1865 28/1 1945. Yhdistyksen D-sarjassa alettiin vuonna 1954 julkaista vierailia kielillä Suomen oikeutta esitteleviä teoksia. A-sarjan julkaisuissa on vuoden 1972 loppuun mennessä päästy numeroon 100, B-sarjassa numeroon 165, C-sarjassa numeroon 10 ja D-sarjassa numeroon 4. Vuosina 1968—1972 julkaistujen teosten lukumäärä näistä on A-sarjassa 24, B-sarjassa 29 ja C-sarjassa 3 teosta, kun taas D-sarjassa ei näinä vuosina ole julkaistu yhtään teosta.

A-sarjaan kuuluvat teokset on tarkoitettu lähinnä niiden ilmes-tyessä jäsenten tilattaviksi ainakin 50 prosentin alennuksin kirjakaupan ohjehinnasta. Jäsenet saavat teoksia myöhemmin sekä nidotuina että sidottuina ja samalla alennuksella. Hintaan lisätään kuitenkin sitomiskustannukset. Lähes samat edut kuin jäsenillä on myös korkeakoulujen opiskelijoilla. B-sarjan teokset tarjotaan niiden

⁸ *Kaarlo Kalra*, Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisusarjat LM 1958 s. 884—891; *Paavo Alkio*, Suomenkielinen lakialan kirjallisuus 1948—1958, LM 1958, erityisesti s. 872—873 ja *Juhani Wirllander*, Suomenkielistä oikeuskirjallisuutta 1959—1968 s. 810—841.

ilmestyessä yhdistyksen jäsenten tilattaviksi noin 20 prosentin alennuksin. C- ja D-sarjan teoksia yhdistyksen jäsenet saavat yhdistyksen toimistosta 25 prosentin alennuksin.

Vuosina 1968—1969 kuuluivat A- ja B-sarjojen toimituskuntaan professori Simo Zitting puheenjohtajana sekä jäsenenä oikeusneuvos Paavo Kekomäki ja professori Antti Suviranta. Sihteerinä oli lakitieteen lisensiaatti Mikko Kärkkäinen. Vuosina 1970—1972 sanottuun toimituskuntaan kuuluivat professori Antti Suviranta puheenjohtajana ja jäsenenä oikeusneuvokset Paavo Kekomäki ja apulaisprofessori Esko Hoppu. Sihteerinä oli edelleen lakitieteen lisensiaatti Mikko Kämäräinen.

Yhdistyksen D-sarjan toimituskuntaan ovat kuuluneet professori Tauno Tirkkonen puheenjohtajana sekä jäsenenä professori Olli Ikkala, lakitieteen tohtori Veikko Reinikainen ja lakitieteen tohtori Tauno Suontausta.

A-sarjan teosten vieraskielisten referaattien tarkastustoimikunnassa ovat olleet professori Heikki Jokela (saksankieli), oikeusneuvos Voitto Saario (englanninkieli) ja professori Matti Ylöstalo (ranskankieli).

Yhdistyksen kokouksessa 21.4.1971 hyväksyttiin »Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen oikeustieteellisen vuosikirjan» säännöt. Vuosikirjan nimeksi tuli Oikeustiede — Jurisprudentia. Vuosikirjassa on tarkoitus julkaista laajahkoja oikeustieteellisiä kirjoituksia. Lisäksi siinä voidaan julkaista oikeustiedettä lähellä olevien tieteen alojen tutkielmia. Kirjoitusten enimmäispituus on rajoitettu. Kirjoitukset varustetaan vieraskielisin selostuksin Suomen oikeuden tekemiseksi tunnetuksi ulkomailla. Tällä uudella julkaisulla pyritään siihen, että tavallista lehtiartikkelia laajemmat tutkimukset voidaan tarkoituksenmukaisesti julkaista rasittamatta Lakimies-lehden palstoja. Sarjan päätoimittaja on professori Aulis Aarnio vuodesta 1971. Sarjassa on ilmestynyt vuoden 1972 loppuun mennessä kaksi teosta.

Yhdistyksen arvokkaasta julkaisutoiminnasta mainittakoon erityisesti C-sarjan suursaavutukset: Suomen lainopillinen kirjallisuus 1809—1948 (Helsinki 1951), Suomen lainopillinen kirjallisuus II 1949—1958 (Helsinki 1959) ja Suomen lainopillinen kirjallisuus III (Helsinki 1972). Näihin teoksiin, jotka yksinään riittäisivät yhden yhdistyksen elämäntyöksi, on luetteloitu käytännöllisesti katsottuna kaikki vuoden 1808 jälkeen Suomessa ilmestynyt lainopillinen kirjallisuus vuoteen 1969 saakka. Luettelo soveltuu suomen-, ruotsin- tai ranskankieli-

sille käyttäjille. Oikeusalan julkaisutoiminnan laajentumista kuvaa, että teoksen kolmas osa, joka käsittää 10-vuotiskauden 1959—1968, sisältää peräti n. 16.000 nimikettä. Tämä on lähes 80 prosenttia enemmän kuin edellisenä kymmenvuotiskautena. Bibliografian toimittaminen ja kustantaminen on merkinnyt yhdistykselle joskus lähes ylivoimaiselta näyttävää taloudellista ponnistusta, esim. III osan kustannukset olivat n. 168.000 markkaa. Yhdistys onkin tehnyt opetusministeriölle ehdotuksen, että vuoden 1976 alusta »Suomen Lainopillinen kirjallisuus» -nimisen bibliografian toimitustyö siirtyisi Helsingin yliopiston kirjastoon siellä virkatyönä suoritettavaksi siten, että bibliografia ilmestyisi joka viides vuosi. Yhdistys toimittaisi kuitenkin vielä bibliografian IV osan ajalta 1969—1975.

Julkaisutoiminnasta mainittakoon vielä jo vuosia käynnissä ollut englantilais-suomalaisen selittävän sanakirjan toimitustyö ja Y. J. Hakulisen suomalais-ruotsalais-saksalaisen sanakirjan uuden painoksen toimittaminen. Edellistä työtä johtaa ja valvoo toimituskunta, johon on aikanaan valittu professori Antti Suviranta ja oikeusneuvos Voitto Saario. Teosta toimittaa hovioikeudenneuvos Paavo Soukka. Jälkimmäistä työtä varten on asetettu toimituskunta: Professorit Edvard Andersson, Heikki Jokela, Matti Sadeniemi, Arvo Sipilä ja Simo Zitting sekä oikeusneuvos Voitto Saario.

Julkaisutoiminnan ohella yhdistyksen toiminnan päämuotona on ollut esitelmä- ja keskustelutoiminta yhdistyksen ja sen paikallisosastojen kokouksissa. Yhdistyksen perustajat näyttävät olleen tämänkin toiminnan käynnistämässä kaukonäköisiä. Yhdistyksen alkuaikojen sihteeri »unilukkarin» tehtävässään on ollut velvollinen lähettämään kokouskutsut klubin jäsenille ja muutenkin muistuttamaan kokouksissa käynneistä. Sitä paitsi klubilla oli, kuten jo edellä mainittiin, eräänlainen uhkasakkojärjestelmä käytössä niitä kohtaan, jotka eivät hoitaneet heille asetettua kokousohjelman hankintavelvoitettaan. Kun klubin kokouksista ei aivan alkuvuosina pidetty pöytäkirjoja, ei liene olemassa tietoa siitä, kuka piti »kantaesitelmän» ja mikä oli sen aihe. Vuoden 1902 osalta mainittakoon jo kuitenkin, että esitelmiä olivat pitäneet: J. K. Paasikivi oikeusavusta varattomille, Aug. Hjelt keskuslaitoksesta rikollisten luettelointia varten, Lennart Cajander takauksesta sekä K. J. Ståhlberg Raivolan kylässä asuvien venäläisten asemasta, edelleen Vilho Luukkonen rikollisen vanhuuden vaikutuksesta rangaistavuuteen, W. Blåfield ulosoton pysyväisyydestä, kun velallinen jättää konkurssihakemuksen, mutta sitten sen peruuttaa,

F. O. Lilius perinnönjaon toimittamisesta kaupunkilaisen jälkeen ja kaupunginrahaston oikeudesta perinnönjakoprosenttiin, Allan Serlachius siitä, vastaako väkijuomalainsäädäntömme tarkoitustansa ja miten sitä olisi edelleen kehitettävä, K. J. Ståhlberg perintötorpista ja maanvuokralaista sekä Allan Serlachius asianajoyhdistyksistä. Nämä ovat vuoden 1902 esitelmäaiheista saatuja tietoja. Esitelmien jälkeen oli aina keskustelua. Vuonna 1905 pidetyssä eräässä kokouksessa oli keskusteluaiheena mm. edusmiehisuus ja naisen äänioikeus, mikä keskusteluaihe lienee johtunut Suomen Naisyhdistyksen yhdistykselle lähettämästä silloin ajankohtaista aihetta koskettelleesta kirjeestä, jossa pyydettiin asiasta lakimiesten yhdistyksen lausuntoa. Lukuisissa kokouksissa käsiteltiin alkuvuosina myös oikeustapauksia. Voitaneen muistiin merkitä, että K. J. Ståhlberg piti 12. 3. 1908 esitelmän hallinnollisen lainkäytön järjestämisestä muissa maissa. Nämä maininnat riittänevät osoittamaan, että esitelmätoiminta itse asiassa alusta alkaen on lähtenyt suuntaan, jota se vielä tänäkin päivänä noudattaa. Viimeisen 5-vuotiskauden eli vuosien 1968—1972 aikana Helsingissä pidettyjen yhdistyksen kokousten esitelmätoimintajärjestämisestä ja heidän esitelmäaiheistaan on seuraavaan poimittu lähinnä sattumanvaraisesti seuraavat: professori Veli Merikoski: »Lakimies muuttuvassa yhteiskunnassa» (vuonna 1968), professori Simo Zitting: »Kiinnitystä vuokraoikeuteen ja rakennuksiin koskevat uudet säännökset» (1968), laamanni Edvard Murén: »Maakuntatsehallintoa koskevan lainsäädännön kehittämisen nykyvaiheet» (1969), professori László Nevai: »Unkarin kansantasavallan siviiliprosessioikeuden perusteista» (1969), presidentti Aarne Nuorvala: »Läänioikeuksien kehittämisestä oikeusturvan lisäämiseksi hallinnon alalla» (1970), ylimääräinen hallintoneuvos B-E Sjöholm: »Kuusi korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisua vero-oikeuden alalla» (1970), varatuomari Lauri Pyrhönen: »Yrittäjän näkökulma» (1971), varatuomari Tapani Taskinen: »ATK oikeushallinnossa» (1971), esittelijäneuvos Kauko Karetie: »Oikeustapauksia korkeimmasta oikeudesta» (1971), professori Veli Merikoski: »Näkökohtia oikeuslaitosuudistuksesta» (1972), hallintoneuvos Raimo Pekkanen: »Ympäristönsuojelun tavoitteita» (1972), lainsäädäntöneuvos Lauri Valkonen: »Esitys oikeusaputoiminnan laajentamista koskevaksi lainsäädännöksi» (1972) ja professori Veli Merikoski: »Valtiosääntötuomioistuinten tarpeellisuus» (1972).

Vuosina 1948—1957 yhdistyksellä oli Helsingissä 68 yleistä kokousta, vuosina 1958—1967 oli vastaavia kokouksia 62 ja vuosina

1968—1972 35. Näin ollen yhdistyksen kolmannen neljännesvuosisadan aikana Helsingissä oli kaikkiaan 165 kokousta. Paikallisosastot ovat vastaavasti pitäneet vuosina 1948—1957 440 kokousta, vuosina 1958—1967 550 kokousta ja vuosina 1968—1972 270 kokousta eli viimeisten 25 vuoden aikana yhteensä 1 260 kokousta, joista osa ns. pääyhdistyskokouksia. Koko maassa on siis viimeisten 25 vuoden ajalla pidetty yhdistyksen piirissä 1 425 kokousta. Esitelmiä ym. esityksiä on yhdistyksen kokouksissa ollut Helsingissä vuosina 1948—1957 180, vuosina 1958—1967 100 ja vuosina 1968—1972 51 eli Helsingissä kaikkiaan 331. Muualla Suomessa on esitelmiä ym. esityksiä ollut vuosina 1948—1957 530, vuosina 1958—1967 670 ja vuosina 1968—1972 280 eli kaikkiaan vuosina 1948—1972 1 480. Koko maassa esitelmien ym. esitysten lukumäärä oli siis neljännesvuosisadan 1948—1972 aikana yhdistyksen piirissä yhteensä 1811.

Erityinen yhdistyksen nimeämä yhdysmies on edellisten vuosien tapaan hoitanut esitelmöitsijöiden hankintaa paikallisosastojen kokouksiin. Valtaosan esitelmöitsijöistä paikallisosastot ovat kuitenkin hankkineet omatoimisesti, etupäässä omasta keskuudestaan. Professori P. J. Muukkoson jälkeen, joka oli hoitanut yhdysmiehen tehtävää vuodesta 1965, tuli vuoden 1970 alusta tähän tehtävään lainsäädäntöneuvos, oikeustieteen tohtori Matti L. Aho. Vuonna 1971 samoin kuin myös vuonna 1972 tehtävää hoiti lainsäädäntöneuvos, oikeustieteen tohtori Juha-Veikko Hiekkaranta. Kymmenvuotiskautena 1948—1957 oli yhdysmiehen välityksin hankittuja esitelmiä paikallisosastojen esitelmistä 230, vuosina 1958—1967 290 ja vuosina 1968—1972 128 eli viimeisen 25 vuoden aikana kaikkiaan 648.

Toimintaa keskustelukysymysten laatimiseksi paikallisyhdistysten käyttöön on edelleen jatkettu.⁹ Yhdistyksen ohjelmatoimikuntaan kuuluvat vuodesta 1968 puheenjohtajana professori Lauri Drockila ja jäsenenä oikeustieteen tohtori Olavi E. Heinonen, oikeusneuvos Johannes Leivonen, korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Aarne Nuorvala sekä professorit Olavi Rytkölä ja Antti Suviranta.

Yhteistoimintaa yhdistyksen ja sen paikallisosastojen välillä mitä antoisimmissa merkeissä ovat edustaneet yhdistyksen yleensä touko-kuussa paikallisyhdistysten luona pidetyt kevätkokoukset. Ne ovat olleet seuraavilla paikkakunnilla:

⁹ Ks. LM 1969 s. 192—225, jossa on julkaistu näitä keskustelukysymyksiä. Ks. myös LM 1968 s. 778 aliviitta, jossa on viittaukset aikaisemmin julkaistuihin.

Kalle O. Pesonen

Vuonna 1951	Kotka	Vuonna 1964	Lappeenranta
1952	Tampere	1965	Lahti
1953—56	ei pidetty	1966	Jyväskylä
1957	Lahti	1967	Kouvola
1958	Vaasa	1968	Turku
1959	ei pidetty	1969	Pori
1960	Turku	1970	Tampere
1961	ei pidetty	1971	Oulu
1962	Kuopio	1972	Mikkeli
1963	Hämeenlinna		

5. Yhdistyksen puheenjohtajat ja viimeisen viisivuotiskauden hallitukset

Yhdistyksen puheenjohtajien toiminta-ajat:

1898—1901	P. E. Svinhufvud	1931—1932	Bruno A. Salmiala
1902—1910	K. J. Ståhlberg	1933—1937	B. Sjöström
1911—1913	Allan Särkilahti	1938—1945	Kaarlo Kaira
1914—1920	F. O. Lilius	1946—1950	V. Merikoski
1921—1922	Antti Tulenheimo	1951—1955	Aarne Rekola
1923—1924	Allan Särkilahti	1956—1958	V. Merikoski
1925—1926	Iivar Ahava	1959—1963	Tauno Tirkkonen
1927—1928	U. J. Castrén	1964—1969	Tauno Ellilä
1929—1930	Anton Kotonen	1970—	Simo Zitting

Professori Simo Zitting oli yhdistyksen varapuheenjohtajana vuodesta 1964. Hänen jälkeensä tuli yhdistyksen varapuheenjohtajaksi vuonna 1970 pääjohtaja, professori Olli Ikkala.

Yhdistyksen hallitukseen kuuluivat puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi

vuonna 1968 lainsäädäntöneuvos Erkki Ailio, oikeusneuvosmies Mauno Hiltunen, korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Aarne Nuorvala, ylimääräinen hallintoneuvos Kalle O. Pesonen sekä oikeusneuvokset Voitto Saario ja Sakari Sohlberg,

vuonna 1969 oikeusneuvos Erkki Ailio, oikeusneuvosmies Mauno Hiltunen, apulaisprofessori Esko Hoppu, korkeimman hallinto-oikeu-

den presidentti Aarne Nuorvala sekä oikeusneuvokset Voitto Saario ja Sakari Sohlberg,

vuonna 1970 professori Aulis Aarnio, oikeusneuvos Erkki Ailio, oikeusneuvosmies Mauno Hiltunen, apulaisprofessori Esko Hoppu, varatuomari Pertti Niemistö, korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Aarne Nuorvala sekä oikeusneuvokset Voitto Saario ja Sakari Sohlberg, joista työjaostoon kuuluivat yhdistyksen puheenjohtajien lisäksi oikeusneuvos Ailio ja apulaisprofessori Hoppu, ja

vuosina 1971—1972 professori Aulis Aarnio, oikeustieteen tohtori Matti L. Aho, oikeusneuvos Erkki Ailio, oikeusneuvosmies Mauno Hiltunen, apulaisprofessori Esko Hoppu, varatuomari Pertti Niemistö, korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Aarne Nuorvala ja oikeusneuvos Voitto Saario, joista työjaostoon kuuluivat yhdistyksen puheenjohtajien lisäksi oikeusneuvos Ailio ja apulaisprofessori Hoppu.

6. Virkailijat

Yhdistyksellä oli ollut jo 20 sihteeriä ennen varatuomari Heikki Jaatista, joka toimi tuossa tehtävässä vuodesta 1964 vuoteen 1968. Tällöin sihteeriksi valittiin hovioikeudenneuvos Antti Poukka. Hän oli tehtävässä 4. 10. 1971 asti, jolloin yhdistyksen sihteeriksi valittiin hovioikeudenviskaali Martti Leistén, joka toimii mainitussa tehtävässä edelleenkin.

Yhdistyksen neljäntenätoista rahastonhoitajana oli lakitieteen tohtori Esko Hoppu vuodesta 1965 vuoteen 1968. Vuonna 1969 tehtävään valittiin lakitieteen lisensiaatti Kaarlo Sarkko, joka hoiti tehtävää myös vuonna 1970. Hänen jälkeensä toimii rahastonhoitajana vuodesta 1971 lainsäädäntöneuvos Mikko Kämäräinen.

Yhdistyksen isännän (klubimestarin) tehtäviä hoiti varatuomari Aimo Aalto vuodet 1961—1968. Hän oli yhdistyksen viides isäntä. Hänen jälkeensä oli vuodet 1969—1971 isäntänä hovioikeudenviskaali Martti Leistén. Vuodesta 1972 isäntänä toimii oikeussihteeri Ukko Kiviharju.

Yhdistyksen toimistoa on hoitanut 19. 9. 1948 alkaen ja siis jo neljännesvuosisadan ajan — aina yhtä iloisena, avuliaana, reippaana ja työteliäänä — filosofian maisteri Liisi Teivonen. Yhdistyksen toimisto sijaitsee edelleen Helsingissä Döbelninkatu 5:ssä (B 37), jossa yhdistys omistaa kaksi toisiinsa liitettyä osakehuoneistoa.

7. Lakimies-lehden toimituskunta

Vuodesta 1964 vuoteen 1969 toimi lehden päätoimittajana professori Jouko Halila. Hänen jälkeensä on vuodesta 1970 päätoimittajana ollut professori Olli Ikkala.

Vuoden 1966 loppupuolella lehden toimitussihteerin tehtäviä tuli hoitamaan oikeustieteen tohtori Olavi E. Heinonen, jonka jälkeen toukokuun 1969 alusta tehtävään nimettiin hum.kand., oikeustieteen lisensiaatti Ilmari Ojanen. Hänen jälkeensä vuodesta 1971 toimitussihteerinä on oikeustieteen lisensiaatti Juhani Wirilander.

Lehden kirjallisuusosastoa toimitti vuodesta 1964 lakitieteen lisensiaatti Jorma S. Aalto vuoteen 1968 ja hänen jälkeensä vuosina 1969 ja 1970 oikeustieteen lisensiaatti Antti Kivivuori. Vuodesta 1971 kirjallisuusosaston toimittajaksi tuli vt. apulaisprofessori Erkki Havansi.

Ilmoitusasioita hoiti lakitieteen lisensiaatti Mikko Kämäräinen noin viiden vuoden ajan vuoden 1968 alkupuolelle. Hänen jälkeensä tehtävässä 10. 4. 1968 alkaen ja edelleen toimii hovioikeudenauskulantti Risto Telaranta.

8. Tilintarkastajat

Viimeisen viisivuotiskauden aikana yhdistyksen tilintarkastajina ovat olleet:

Vuosina 1968—1970 professori Lauri Drockila ja varatuomari Anna-Maija Silvola ja vuonna 1971 hallintosihteerin Anna-Maija Silvola ja varatuomari Veikko Kauppi sekä vuonna 1972 varatuomari Veikko Kauppi ja professori Toivo Holopainen. Varatilintarkastajina ovat olleet vuosina 1968—1970 lakitieteen lisensiaatti Antti Kivivuori ja varatuomari Veikko Kauppi, vuonna 1971 apulaisprofessori Toivo Holopainen ja vuonna 1972 oikeussihteerin Jouko Hiidensalo ja oikeustieteen lisensiaatti Virpi Tiili.

Yhdistyksen omana tilinpidon tarkastajana on toiminut vuosina 1968—1970 ekonomi Keijo Y. O. Aaltonen ja hänen jälkeensä vuodesta 1971 alkaen ekonomi Kalevi Aho.

9. Jäsenistö

Yhdistyksen jäsenmäärän kehitystä valaissevat seuraavat luvut, jotka osoittavat yhdistyksen perustajien lukumäärän ja yhdistyksen jäsenluvun kunkin mainitun kalenterivuoden päättyessä.

Piirteitä Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen toiminnasta

22. 10. 1898	17	1945	1 573
1898	40	1946	1 658
1905	100	1947	1 781
1912	263	1948	1 956
1918	380	1950	2 196
1922	460	1955	2 671
1924	539	1957	2 663
1927	655	1960	2 842
1929	701	1965	2 867
1935	802	1967	2 819
1937	1 001	1968	2 870
1938	1 117	1969	2 912
1940	1 208	1970	3 160
1943	1 334	1971	2 956
		1972	2 972

Maamme koko lakimieskuntaan kuului vuonna 1948 n. 2 770, vuonna 1957 n. 4 000, vuonna 1967 n. 5 000 ja vuonna 1972 n. 6 000 henkilöä. Lakimiehistämme kuului siis vuonna 1972 Suomalaiseen Lakimiesyhdistykseen lähimain 50 prosenttia. On todettava, että maamme lakimieskunnan kasvaessa siitä yhdistykseen kuuluvien osuus on pienentynyt. Osaksi tämä selittyy sillä, että viime vuosina on jäsenmaksunsa laiminlyöneet jäsenet aikaisempaa huomattavasti nopeammin poistettu yhdistyksen jäsenluettelosta. — Yhdistys on suurin lakimiesten yhteenliittymä Suomessa, kun huomioon ei oteta Suomen Lakimiesliittoa, joka onkin yhdistysten yhteenliittymä. Suomalainen Lakimiesyhdistys on liiton perustamisesta alkaen ollut liiton jäsen.

10. Kunniajäsenyydet ja eräät muut kunnianosoitukset

Yhdistys on koko 75-vuotisen toimintansa aikana kutsunut kunniajäsenikseen ainoastaan 27 henkilöä, joista seitsemän ulkomaalaisia. Kotimaisia kunniajäseniä oli 31.12.1972 elossa viisi. Harvalukuinen kunniajäsenten määrä on osoituksena siitä, että kunniajäsenyys on myönnetty todella poikkeuksellisen tarkan harkinnan jälkeen yhdistyksen halutessa osoittaa kunnioitustaan jollekin jäsenelleen tai muulle lakimiehelle. Kunniajäsenyys onkin muodostunut erityisen merkittäväksi osoitukseksi asianomaisen lakimiehen suurista ansioista.

Ensimmäiset kunniajäsenensä yhdistys kutsui 30-vuotisjuhlakokouksessaan 27. 10. 1928. He olivat P. E. Svinhufvud (kuoli 29. 2. 1944), K. J. Ståhlberg (kuoli 22. 9. 1952), Allan Serlachius (kuoli 10. 12. 1935) ja F. O. Lilius (kuoli 12. 12. 1928). Heidän ansionsa yhdistyksen neljänä ensimmäisenä puheenjohtajana ja maineikkaina lakimiehinä ovat kaikkien tiedossa.

Ensimmäisistä kunniajäsenistä oli elossa ainoastaan presidentti K. J. Ståhlberg kun yhdistys vuosikokouksessaan 8. 3. 1947 kutsui kunniajäsenikseen tasavallan presidentti J. K. Paasikiven (kuoli 14. 12. 1956) ja Helsingin yliopiston kanslerin Antti Tulenheimon (kuoli 3. 9. 1952). Tulenheimo oli aikanaan toiminut myös yhdistyksen puheenjohtajana.

Viettäessään 50-vuotisjuhlallisuuksiaan yhdistys kutsui vuonna 1948 kunniajäsenikseen seuraavat henkilöt: korkeimman hallinto-oikeuden presidentin U. J. Castrénin (kuoli 8. 3. 1965), professori Kaarlo Kairan (kuoli 2. 7. 1966) ja korkeimman oikeuden entisen presidentin F. A. Pehkosen (kuoli 25. 8. 1957). Ulkomailta kutsuttiin seuraavat kunniajäsenet: Ruotsista valtakunnanmarsalkka Birger Ekeberg (kuoli 30. 11. 1968) ja professori Henrik Munktell (kuoli 20. 12. 1962), Norjasta korkeimman oikeuden presidentti Paal Berg (kuoli 24. 5. 1968) ja professori Frede Castberg, Tanskasta korkeimman oikeuden presidentti Thomas Frølund (kuoli 29. 7. 1957) ja professori Henry Ussing (kuoli 9. 9. 1954) sekä Islannista yliopiston rehtori Olafur Lärusson.

Marraskuun 4 päivänä 1953 kutsuttiin kunniajäseniksi entinen tasavallan presidentti Risto Ryti (kuoli 25. 10. 1956) ja professori T. M. Kivimäki (kuoli 6. 5. 1968).

Maaliskuun 7 päivänä 1956 kutsuttiin kunniajäseneksi professori Kyösti Haataja (kuoli 10. 8. 1956).

Yhdistyksen 60-vuotisjuhlakokouksessa 25. 10. 1958 kunniajäseniksi kutsuttiin professori Tyyko Aarne Johannes Rekola (kuoli 20. 9. 1965), hovioikeudenasessori Niilo Johan Henrik Jack (kuoli 12. 3. 1964) ja toimitusjohtaja Ilmari August Kataja (kuoli 18. 7. 1967).

Maaliskuun 11 päivänä 1964 kunniajäseneksi kutsuttiin professori Tauno Tirkkonen. Hänen täyttäessään 70 vuotta vuonna 1968 yhdistyksen C-sarjassa ilmestyi hänelle omistettu juhlakirja (Juhlaulkaisu Tauno Tirkkonen).

Suomen itsenäisyyden 50. juhluotena järjestetyssä yhdistyksen itsenäisyysjuhlakokouksessa 5. 12. 1967 yhdistyksen hallitus myönsi

hopeisen yhdistysmitalin varatuomari Toivo Tapanaiselle. Hän on toiminut 15 vuoden ajan yhdistyksen Lappeenrannan paikallisosaston puheenjohtajana. Hänet on kutsuttu osaston kunniapuheenjohtajaksi.

Yhdistyksen 70-vuotisjuhlassa 25. 10. 1968 yhdistyksen kunniajäseniksi kutsuttiin professori Veli Merikoski, oikeusneuvos, lakitieteen tohtori Paavo Kekomäki ja entinen oikeuspormestari, laamanni Aarne Palomäki. Kunniajäseniä kutsuttaessa yhdistyksen puheenjohtaja, professori Tauno Ellilä lausui, että professori Merikoski on toiminut usean vuoden ajan yhdistyksen aloiterikkaana puheenjohtajana, jonka herätteestä mm. yhdistyksen bibliografiat ovat syntyneet. Hänen erityisiä ansioitaan on myös laaja oikeustieteellinen tuotanto. Professori Merikoski tunnetaan hallinto-oikeustietemme suurena kehittäjänä. Oikeusneuvos Kekomäki, vankan tuomarin perikuva, kuten professori Ellilä lausui, on taas osallistunut yhdistyksen toimintaan hallituksen jäsenenä ja sihteerinä sekä kirjasarjatoimikunnan jäsenenä. Hänen tieteellinen tuotantonsa kuuluu rikosoikeuden alalle. Laamanni Palomäki on yhdistyksen Tampereen paikallisosaston perustajia sekä toiminut tuon osaston puheenjohtajana usean vuoden ajan ollen nyt osaston kunniajäsen. Kutsuessaan laamanni Palomäen kunniajäseneksi yhdistys on samalla tahtonut antaa, professori Ellilä lausui, tunnustuksen paikallisosastojen toiminnalle.

Yhdistyksen kokouksessa 9. 12. 1970 kutsuttiin yhdistyksen kunniajäseneksi professori Tauno Ellilä. Lakimies-lehden toimitustyöhön hän on osallistunut lähes 20 vuoden ajan, aluksi kirjallisuusosaston toimittajana vuosina 1944—1956 ja päätoimittajana vuosina 1957—1964. Yhdistyksen hallituksen jäsenenä hän oli vuosina 1957—1963, ollen viimeksi mainittuna vuonna myös yhdistyksen varapuheenjohtajana. Vuodet 1964—1969 professori Ellilä toimi yhdistyksen puheenjohtajana. Professori Ellilän toimikautena yhdistyksen toiminta on voimakkaasti monipuolistunut ja tehostunut, erityisesti Lakimies-lehden ja julkaisutoiminnan osalta. Tänä kautena on ollut useita suurhankkeita, kuten bibliografiat, suomalais- ruotsalais- saksalaisen sanakirjan uudistustyö ja englantilais-suomalaisen sanakirjan laatiminen. Hänellä on suuret ansiot prosessioikeustieteen harjoittajana ja yliopiston opettajana. Yhdistyksen ja sen paikallisosastojen kokouksissa professori Ellilä on ollut uupumattomana esitelmöitsijänä. Professori Ellilän kutsuminen yhdistyksen kunniajäseneksi on hänelle osoitettu laajojen lakimiespiirien yksimielinen tunnustus hänen maan

oikeustieteen ja oikeuslaitoksen sekä yhdistyksen hyväksi vuosikymmenien kuluessa tehdystä mittavasta työstä.

Yhdistyksen vuonna 1969 vahvistettujen uusien sääntöjen mukaan yhdistyksen asiantuntijajäseneksi voidaan kutsua muu kuin oikeustieteellisen tutkinnon suorittanut tiedemies, joka toiminnallaan on osoittanut edistävänsä yhdistyksen tarkoituksien toteutumista. Yhdistyksen 8.10.1969 pidetyssä kokouksessa kutsuttiin yhdistyksen ensimmäisiksi asiantuntijajäseniksi professorit Aapeli Saarisalo, Unto Uotila ja Yrjö Blomstedt. Professori, teologian tohtori Aapeli Saarisalo oli itämaisen kirjallisuuden professorina Helsingin yliopistossa vuosina 1935—1963. Hän on kansainvälisesti tunnettu tutkija, jolla on laaja kirjallinen tuotanto. Myös Lakimieheen hän on kirjoittanut artikkeleita ja pitänyt yhdistyksen kokouksissa esitelmiä. Professori, lääketieteen ja kirurgian tohtori Unto Uotila on oikeuslääketieteellisen tutkimuksen eturivin edustajia Pohjoismaissa. Hän on julkaissut alaltaan eteviä tutkimuksia ja oikeuslääketieteen oppikirjan. Hänellä on artikkeleita oikeusalan aikakauslehdissä ja hän on pitänyt esitelmiä yhdistyksen kokouksissa. Professori, filosofian tohtori Yrjö Blomstedt on ollut Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan oikeushistorian ja roomalaisen oikeuden professori vuodesta 1964. Hän on kirjoittanut tieteellisiä tutkimuksia oikeushistorian alalta mm. Lakimieheen.

Suomalainen Lakimiesyhdistys on Keski-Suomen paikallisosaston aloitteesta valmistuttanut yhdistyksen viirin. Sen ensimmäinen kappale luovutettiin 15. 4. 1970 professori Tauno Ellilälle yhdistyksen kiittolisuuden osoituksena yhdistyksen hyväksi tehdystä antaumuksellisesta ja tehokkaasta työstä. Vuonna 1971 viiri annettiin 40 vuotta täyttäneelle Oulun paikallisosastolle ja 25 vuotta täyttäneelle Lapin paikallisosastolle sekä oikeusneuvos Sakari Sohlbergille. Vuonna 1972 viiri annettiin 60-vuotiaalle Lahden Lakimiesyhdistys ry:lle sekä Hämeenlinnan ja Mikkelin paikallisosastoille ja hovioikeuden presidenteille Paavo Alkiolle ja Voitto Saariolle.

Yhdistyksen toimistonhoitaja, filosofianmaisteri Liisi Teivonen, joka 19. 9. 1968 tuli olleeksi 20 vuotta yhdistyksen palveluksessa, sai tuona päivänä hänen kunniaakseen pidetyssä tilaisuudessa yhdistyksen kiitokset erinomaisesti suoritetusta työstä. Samalla hänelle luovutettiin Keskuskauppakamarin hopeinen ansiomerkki.

11. Yhdistyksen kerhotoiminta

Yhdistyksen sääntöjen mukaisena harrastuspiirinä yhdistyksessä on kaksi kerhoa, nimittäin helmikuun 4 päivänä 1938 perustettu julkisen oikeuden kerho¹⁰ ja tammikuun 20 päivänä 1961 perustettu yleinen kerho.¹¹

Julkisen oikeuden kerhon tarkoituksena on toimia yhdistyksen piirissä julkisen oikeuden harrastuksen edistämiseksi. Perustajina oli 17 yhdistyksen jäsentä. Ensimmäinen puheenjohtaja oli professori Tapio Tarjanne.

Vuonna 1968 kerhon puheenjohtajana oli hallintoneuvos Otto Larma, vuonna 1969 hallintoneuvos Tauno Palho, vuonna 1970 professori Olavi Rytkölä, vuonna 1971 hallintoneuvos Pekka Kurvinen ja vuonna 1972 varatuomari Paavo Pekkanen.

Kerhon varapuheenjohtajana oli vuonna 1968 hallintoneuvos Tauno Palho, vuonna 1969 professori Olavi Rytkölä, vuonna 1970 hallintoneuvos Pekka Kurvinen, vuonna 1971 varatuomari Paavo Pekkanen ja vuonna 1972 professori Toivo Holopainen.

Kerhon sihteerinä oli kaikkina vuosina 1968—1972 hallintosihteeri N. Seppo Koskinen.

Julkisen oikeuden kerhon jäsenmäärä on viime vuosina ollut n. 50. Kerholla on ollut vuosittain pari kokousta, joissa kerhon jäsenet ovat pitäneet esitelmiä ja alustaneet keskustelukysymyksiä sekä selostaneet oikeustapauksia.

Yhdistyksen yleisen kerhon tarkoituksena on toimia yhdistyksen piirissä siviili-, rikos- ja prosessioikeuden harrastuksen edistämiseksi. Kerhon ensimmäinen puheenjohtaja oli professori Tauno Ellilä.

Kerhon puheenjohtajana oli vuonna 1968 professori P. J. Muukkonen, samoin vuonna 1969, vuonna 1970 oikeusneuvos Erkki Ailio, vuonna 1971 professori Jouko Halila ja vuonna 1972 hovioikeudenneuvos Lars Hugo Salonen. Kerhon sihteerinä toimii vuodesta 1968 lakitieteen lisensiaatti Matti Savolainen.

Kerho on vuosittain pitänyt yleensä yhden kokouksen. Sen jäsenmäärä on ollut n. 100. Kerhon kokouksissa on pidetty tavallisesti yksi esitelmä kussakin kokouksessa.

¹⁰ Kerhon 20-vuotisesta toiminnasta ks. LM 1958 s. 85. Julkisen oikeuden kerhossa vuosina 1938—1957 pidetyt esitelmät ja alustukset on mainittu LM 1947 s. 672, LM 1953 s. 820 ja LM 1958 s. 85. Aikana 1958—1967 pidetyt esitelmät ja alustukset on mainittu LM 1969 s. 271, jossa on muutenkin selostettu mainitun kerhon 30-vuotista toimintaa.

¹¹ Kerhon perustamisesta ks. LM 1961 s. 99—100.

12. Paikallisosastot ¹²

Varsin mittava osa yhdistyksen toimintaa tapahtuu paikallisosastoissa, joita yhdistyksen jäsenet ovat yhdistyksen sääntöjen mukaan muodostaneet. Yhdistyksellä on tällä haavaa kaikkiaan 16 paikallisosastoa. Niiden toiminnan laajuudesta antaa selkeän käsityksen jo se tieto, että 25-vuotiskautena 1948—1972 paikallisosastoissa on pidetty yhteensä n. 1 480 esitelmää tai muuta esitystä. Niistä on viimeisten viiden vuoden aikana eli 1968—1972 pidetty n. 280. Paikallisosastojen kokouksia on vuosina 1948—1972 ollut n. 1 260, joista viimeisenä viisivuotiskautena n. 270. Osastojen yhteenlaskettu jäsenmäärä oli vuoden 1948 alussa 771, vuoden 1957 päättyessä 1 058, vuoden 1967 lopussa n. 1 300 ja vuoden 1972 päättyessä n. 1 550.

On aihetta palauttaa mieliin, että ensimmäisen paikallisosaston muodostaminen tapahtui Viipurin kaupungissa 20.3.1907, jossa 17 lakimiestä perusti »Suomalaisen lakimiesten yhdistyksen Viipurin osaston» tarkoituksenaan »olla yhdyssiteenä lakimiesten kesken lainopillisen harrastuksen ja laintuntemuksen edistämiseksi suomenkielisillä esitelmillä, keskusteluilla ja julkaisuilla». Muutaman vuoden kuluttua osaston toiminta kuitenkin lamaantui, kunnes 10.10.1927 päätettiin uudelleen perustaa »Suomalaisen Lakimiesten Yhdistyksen Viipurin osasto», jonka toiminta Viipurissa päättyi kaupungin tultua luovutetuksi.

Tampereella toimivat lakimiehet olivat jo vuonna 1904 muodostaneet oman järjestönsä, joka lieenee toiminut alun toistakymmentä vuotta. Se ei kuitenkaan näytä olleen varsinaisesti yhdistyksen paikallisosasto.

Itsenäisenä syntyi myös Lahdessa tammikuussa 1912 perustettu »Lahden Lakimiesten Yhdistys». Sen perustajat olivat lakimiehiä Lahden kaupungista ja sen ympäristöstä.

Oulussakin oli jo vuonna 1906 perustettu paikallinen lakimiesyhdistys, joka toimi kuitenkin ainoastaan parin vuoden ajan.

Seuraavassa annetaan eräitä tietoja yhdistyksen nykyisin toimivien paikallisosastojen toiminnasta — myös viihteellisestä — etupäässä viimeisten viiden vuoden ajalta:

Tampereen osaston (perustettu 26.1.1928) jäsenmäärä oli vuoden 1968 alussa 138 ja vuoden 1972 päättyessä 159. Osaston

¹² Kaikkien osastojen toimintakertomuksia ei kaikilta vuosilta 1968—1972 ole ollut käytettävissä. Muistakin syistä saattavat tiedot mm. osastojen kokouksien ja esitysten lukumääristä jonkin verran poiketa todellisista. Tämä epätarkkuus jää kuitenkin sangen vähäiseksi.

puheenjohtajana oli koko viisivuotiskauden ajan oikeusneuvosmies Yrjö Numminen. Kauden kuluessa osastolla oli n. 42 kokousta (suluissa vastaava luku ajalta 1948—1972) (182). Niissä pidettiin yhteensä 42 (197) esitelmää tai muuta esitystä. Vuonna 1969 osaston kunniajäseniksi kutsuttiin professori Tauno Tirkkonen, asianajaja Yrjö Raevuori ja oikeusneuvosmies Niilo Niiniluoto. Vuonna 1969 osastolla oli 40-vuotisjuhlakokous. Vuonna 1970 osasto järjesti yhdistyksen kevätkokouksen Tampereella. — Osaston virkistystoiminnasta mainittakoon perinteiset syyskuiset raputanssiaiset. Saunaillat ovat myös olleet suosiossa.

Oulun osaston (perustettu 22. 5. 1931) jäsenmäärä oli vuoden 1968 alussa 99 ja vuoden 1972 päättyessä 114. Osaston puheenjohtajana oli vuonna 1968 kihlakunnantuomari Karl G. O. Lindgren, vuonna 1969 lääninneuvos Eero Eho ja vuosina 1970—1971 liikevaihtoverotoimiston johtaja Paavo Paavola sekä vuonna 1972 kihlakunnantuomari Uuno Kangas. Kauden kuluessa osastolla oli 17 kokousta (63), joissa pidettiin yhteensä 14 (70) esitystä. Vuonna 1968 osasto järjesti retken Kalajoen Kallan saaristoon, jossa ojennettiin osaston lahja osaston puheenjohtajana kauan toimineelle kihlakunnantuomari Karl G. O. Lindgrenille. Vuonna 1969 osasto teki syysretken Sotkamoon ja järjesti yhdessä Suomen Lakimiesliiton kanssa lakimiespäivät. Vuonna 1970 osastolla oli yhteinen tilaisuus Pohjois-Suomen Nuoret Lakimiehet ry:n kanssa. Vuonna 1971 osastolla oli 40-vuotisjuhla. Osasto järjesti samana vuonna yhdistyksen kevätkokouksen Oulussa. Vuonna 1972 osastolla oli yhteinen kokous- ja keskustelutilaisuus Pohjois-Pohjanmaan Lääkäriyhdistyksen kanssa. Samoin kokous yhdessä Oulun evankelis-luterilaisten seurakuntien papiston kanssa. Yksi kokous oli yhteinen Oulun keskusmielisairaalan psykiatrien kanssa. Osaston jäsenillä oli vuonna 1972 tilaisuus osallistua Ekonomiliiton koulutuskeskuksen ja Oulun Ekonomit r.y:n järjestämille kirjanpitopäiville. Kevyemmästä ohjelmasta mainittakoon vuonna 1972 ollut lentopallo-ottelu pappien ja juristien välillä.

Mikkelin osaston (perustettu 1. 11. 1935) jäsenmäärä oli vuoden 1968 alussa 53 ja vuoden 1972 päättyessä 72. Osaston puheenjohtajana oli vuosina 1968—1970 kihlakunnantuomari Jaakko Kinnunen. Hänen kuoltuaan vuonna 1970 hoiti puheenjohtajan tehtäviä varapuheenjohtaja lääninneuvos Aukusti Pasanen. Hänen jälkeensä toimi vuonna 1971 ja vuonna 1972 puheenjohtajana pormestari Olli Raevaara. Osastolla oli viisivuotiskauden aikana kaikkiaan 12 (67) kokousta, joissa pidettiin 13 (99) esitystä. Vuonna 1970

osasto oli vierailukokouksessa Savonlinnassa sikäläisen paikallis-osaston kutsumana. Osasto järjesti yhdistyksen kevätkokouksen vuonna 1972 Mikkelin kaupungin ja Vakuutusyhtiö Sampo-Tarmon tarjotessa vieraanvaraisuuttaan kokouksen osanottajille, joita oli kertynyt eri puolilta Suomea puolisoineen yli sata henkilöä. Osaston vuosikokouksessa vuonna 1972 varatuomari Aukusti Pasanen esitelmöi aiheesta »Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen organisatiota ja toimintaa koskevia näkökohtia».

Kuopion osaston (perustettu 3.12.1935) jäsenmäärä oli vuoden 1968 alussa 125 ja vuoden 1972 päättyessä 147. Osaston puheenjohtajana toimi koko viisivuotiskauden oikeusneuvosmies Jukka Sulamaa. Osastolla oli kaikkiaan 22 (124) kokousta, joissa pidettiin 26 (169) esitystä. Vuonna 1968 osasto järjesti yhteistyössä Suomen Lakimiesliiton kanssa jatkokurssin.

Keski-Suomen osaston (perustettu 15.2.1937) jäsenmäärä oli vuoden 1968 alussa 70 ja vuoden 1972 päättyessä n. 80. Vuosina 1968—1970 osaston puheenjohtajana oli oikeuspormestari Aaro Häkkinen ja vuosina 1971—1972 varatuomari Veikko Hyytiäinen. Vuonna 1968 osasto teki retkeilyn Ruuponsaareen ja järjesti viihteeksi »Konkurssisäännön 100-vuotisjuhlan» 15.11.1968. Ohjelmassa oli mm. speksi »Suuri Konkurssi», joka myöhemmin jouduttiin esittämään myös paikkakunnan lääkärien juhlassa. Vuonna 1969 kokoonnuttiin kevätkokoukseen Joutsenlammelle. Vuonna 1969 yhdistys teki ehdotuksen Suomalaisen lakimiesyhdistyksen viiristä, joka aloite johtikin tulokseen. — Vuodelta 1968 tulkoon vielä muistiin merkityksi, että osaston kokouksessa Jyväskylän Yliopiston dosentti Erkki Lehtinen piti »vilkasta keskustelua vielä iltapalankin aikana» herättäneen esitelmän aiheesta: »Lainkäytön arkipäivää Ruotsin valan aikana.» Esitelmässä valotettiin vanhoja käräjiä, kielikysymystä, virkamiesten asemaa ja valtiontalouden silloisia vaikeuksia.

Turun osaston (perustettu 24.3.1937) jäsenmäärä vuoden 1968 alussa oli 185. Vuoden 1972 päättyessä jäseniä oli 204. Vuodet 1968 ja 1969 osaston puheenjohtajana toimi professori Niilo Salovaara sekä vuodet 1970 ja 1971 hovioikeudenneuvos Lauri Salmio. Vuonna 1972 puheenjohtajana oli hovioikeudenneuvos Touko Kosonen. Viisivuotiskauden kuluessa osastolla oli 19 (105) kokousta, joissa pidettiin yhteensä 25 (163) esitystä. Vuonna 1968 osasto järjesti yhdistyksen kevätkokouksen. Vuonna 1970 osastolla oli yhteinen keskustelutilaisuus jäsenilleen ja Turun Sanomalehtimiesyhdistyksen jäsenille. Vuonna 1972 eräässä kokouksessa olivat kutsut-

tuina läsnä myös Suomen Lainopillisen Yhdistyksen Turun paikallisosaston jäsenet.

J o e n s u u n o s a s t o n (perustettu 29.1.1938) jäsenmäärä oli vuoden 1968 alkaessa 53 ja vuoden 1972 päättyessä 69. Osaston puheenjohtajana toimi vuosina 1968—1970 pormestari Kimmo Kärkkäinen sekä vuosina 1971—1972 poliisitarkastaja Ilkka Hupli. Viisivuotiskauden aikana osastolla oli 9 (48) kokousta, joissa pidettiin kaikkiaan 11 (49) esitystä. Vuonna 1968 osasto vietti 30-vuotisjuhlaansa. Vuonna 1972 eräs kokous pidettiin Helsingin Osake Pankin Joensuun konttoriin tutustuen pankin toimiessa isäntänä.

K a i n u u n o s a s t o n (muodostettu vuonna 1949 Kajaanin osaston, joka oli perustettu 3.2.1938, tilalle) jäsenmäärä oli vuoden 1968 alkaessa 25 ja vuoden 1972 lopussa 35. Osaston puheenjohtajana toimi pormestari Heikki Lehto koko viisivuotiskauden. Osastolla oli sinä aikana 12 (65) kokousta, joissa pidettiin yhteensä 13 (65) esitystä.

L a h d e n o s a s t o n (perustettu 20.12.1943; »Lahden Lakimiesten Yhdistys» oli perustettu jo vuonna 1912) jäsenmäärä oli vuoden 1968 alussa 96 ja vuoden 1972 lopussa 118. Osaston puheenjohtajana toimi varatuomari Juhana Kurki-Suonio vuonna 1968, oikeusneuvosmies Eero Tuominen vuonna 1969, kaupunginviskaali Vesa J. Lilja vuonna 1970 ja asianajaja Eelis Mantere vuonna 1971 sekä oikeusneuvosmies Esko Puusola vuonna 1972. Osastolla oli viisivuotiskautena yhteensä 19 (122) kokousta, joissa oli kaikkiaan 22 (132) esitystä. Osasto järjesti vuonna 1969 yhdessä Suomen Lakimiesliiton kanssa jatkokoulutuspäivät. Samana vuonna osasto teki aloitteen hovioikeuden perustamisesta Lahteen. Seuraavana vuonna osasto järjesti samasta asiasta suuren keskustelutilaisuuden. Osasto on järjestänyt jäsenilleen erilaista virkistystoimintaa, purjehdusmatkoja Vesijärvelle, pikkujoulujuhlia ja perinteellisiä »syyskäräjiä». Vuonna 1972 oli Lahden Lakimiesyhdistys ry:n 60-vuotisjuhla. Osaston eräs kokous pidettiin Lahden historiallisen museon tiloissa ja erään kokouksen yhteydessä tutustuttiin paikkakunnan panimoon. Myös Upo Oy ja Asko Oy ovat olleet osaston tutustumiskäyntien kohteena. Vuonna 1972 tehtiin Helsinkiin osaston teatterimatka. Jäsenien fyysistä kuntoa on kohennettu Lahden Akateemiset Urheilijat ry:n avulla. Paikallisten lakimiesten jalkapalloseuran nimi on »Kadun Pallo -66». — Vuonna 1972 pidettiin Lahdessa tilaisuus, jossa oikeusministeriön, Lahden kaupungin ja osaston kesken pohdittiin hovioikeuden perustamista.

Satakunnan osaston (perustettu 4.3.1945) jäsenmäärä oli vuoden 1968 alkaessa 90 ja vuoden 1972 päättyessä n. 100. Osaston puheenjohtajana toimi vuosina 1968—1970 pormestari Eino Juusela ja vuosina 1971—1972 nimismies Arvi Suilama. Osastolla oli viisivuotiskautena yhteensä n. 25 (n. 107) kokousta, joissa pidettiin kaikkiaan n. 25 (n. 120) esitystä. Osasto järjesti vuonna 1969 yhdistyksen kevätkokouksen.

Vaasan osaston (perustettu 2.4.1945) jäsenmäärä oli vuoden 1968 alussa 99 ja vuoden 1972 päättyessä 136. Osaston puheenjohtajana oli vuodet 1968—1971 hovioikeudenpresidentti Eero Corell ja vuonna 1972 professori Eero Routamo. Osastolla oli viisivuotiskautena 14 (59) kokousta, joissa oli yhteensä 17 (71) esitystä. Osaston 25-vuotisjuhlakokous pidettiin vuonna 1970. Samana vuonna järjestettiin yleisöä suuresti kiinnostanut oikeusturvaa käsitellyt julkinen keskustelutilaisuus. Vuonna 1971 osastolla oli lääkärikunnan kanssa kokouksia, joissa teemana oli kysymys lääkärin vastuusta. Vuonna 1972 oli erääseen kokoukseen kutsuttu vieraiksi Vaasan Ekonomiyhdistyksen jäsenet.

Lappeenrannan osaston (perustettu 15.10.1945) jäsenmäärä vuoden 1968 alkaessa oli 35 ja vuoden 1972 päättyessä 41. Osaston puheenjohtajana oli kihlakunnantuomari Antero Hauvonen koko viisivuotiskauden. Osastolla oli 19 (94) kokousta ja niissä pidettiin 17 (118) esitystä. Vuonna 1968 osaston kokouksista yksi pidettiin Konnunsuon keskusvankilassa, jossa kuultiin mm. vankilan historiikki ja selostuksia vankilan nykyongelmista. Vuonna 1970 osastolla oli 25-vuotisjuhlakokous. Kokousten yhteydessä osasto on järjestänyt tutustumiskäyntejä teollisuuslaitoksiin. Eräs vuoden 1972 kokouksista pidettiin Lappeenrannan Säästöpankin kurssikeskuksessa pankin toimiessa isäntänä.

Hämeenlinnan osaston (perustettu 25.9.1946) jäsenmäärä oli vuoden 1968 alussa 80 ja vuoden 1972 lopussa 87. Osaston puheenjohtajana oli lääninneuvos P. K. Korpinen vuosina 1968 ja 1969 sekä vanhempi kamreeri Oiva Isola vuosina 1970—1972. Hänen siirtyttyään vuoden 1972 puolivälissä uuteen virkaan Tampereelle puheenjohtajan tehtäviä hoito varapuheenjohtaja, lääninkamreeri Rauno Karvonen. Osasto piti viisivuotiskauden aikana 18 (63) kokousta ja niissä oli 14 (62) esitystä. Vuonna 1968 oli osaston erääseen kokoukseen kutsuttu myös Tampereen ja Lahden osastojen jäsenet. Vuonna 1970 pidettiin osaston kokous Valkeakoskella, jonne osasto oli kutsuttu Valkeakosken kaupungin sekä paikallisten pankki- ja teollisuuslaitosten

toimesta. Vuonna 1971 tutustuttiin matkailua ja Oy Yleisradio Ab:n ohjelmapolitiikkaa koskeviin kysymyksiin. Vuoden 1972 alkupuolella järjestettiin osaston 25 vuotisjuhla osaston täytettyä edellisenä vuonna sanotun iän. Erääseen vuonna 1972 pidettyyn kokoukseen oli kutsuttu paikallisen poliisilaitoksen päällystö. Osaston jäsenten puoliset ovat järjestäneet keskuudessaan tilaisuuksia, joissa on saatu kuulla eri ammattialoja edustavien naisten esityksiä.

Lapin osaston (perustettu 17.11.1946) jäsenmäärä oli vuoden 1968 alkaessa 60 ja vuoden 1972 päättyessä 97. Osaston puheenjohtajana toimi vuonna 1968 varatuomari Vilho Väyrynen, vuonna 1969 varatuomari Risto Pöykkö, vuonna 1970 varatuomari Esko Ollila sekä vuonna 1971 ja vuonna 1972 maaliskuun 10 päivään asti varatuomari Juhani Salonen ja hänen jälkeensä vuonna 1972 varatuomari Matti Lemmetty. Osastolla oli viisivuotiskautena 11 (44) kokousta, joissa pidettiin 12 (40) esitystä. Vuonna 1968 osasto osallistui Pohjoiskalottikonferenssiin Ruotsissa. Vuonna 1970 osasto järjesti yhdessä Suomen Lakimiesliiton kanssa paikalliskurssit. Vuoden 1972 kevätkokous järjestettiin Pohjoismaiden Yhdyspankin Lapin piirikeskuksessa ja syyskokous Luostotunturin Hotelli Luostossa, jossa kokouksen jälkeen järjestettiin suuri moottorikelkkakeskustelu. Tähän osallistuivat kutakuinkin kaikki ajateltavissa olevat moottorikelkkailusta kiinnostuneet piirit.

Kymenlaakson osaston (perustettu 14.12.1946) jäsenmäärä oli vuoden 1968 alkaessa 67 ja vuoden 1972 päättyessä samoin 67. Osaston puheenjohtajana toimi vuonna 1968 lääninasessori Paavo Mäkinen, vuosina 1969—1970 kihlakunnantuomari, hovioikeudenneuvos Hannes Hartikainen ja vuosina 1971—1972 asianajaja Matti Olavi Norri. Viisivuotiskautena osastolla oli 9 (50) kokousta, joissa pidettiin yhteensä 9 (55) esitystä. Erään vuonna 1972 pidetyn kokouksen yhteydessä tutustuttiin A. Ahlström Oy:n Karhulan tehtai-
siin ja sen lasimuseoon yhtiön toimiessa tilaisuudessa isäntänä.

Savonlinnan osaston (perustettu 4.2.1959) jäsenmäärä oli vuoden 1968 alkaessa n. 20 ja vuoden 1972 päättyessä 25. Osaston puheenjohtajana toimi vuonna 1968 kihlakunnantuomari Erik Granfelt, vuonna 1969 kihlakunnantuomari Heikki Mälkki ja vuosina 1970—1972 pormestari Mauri Autio. Viisivuotiskautena osastolla oli 11 (26) kokousta, joissa pidettiin yhteensä 11 (29) esitelmää. Eräässä vuonna 1968 pidetyssä kokouksessa oli mukana paikallisia lehtimiehiä pohtimassa aihetta, jossa käsiteltiin informaation tarpeellisuutta tuomioistuinten osalta.

Yleistä

Yhdistyksen toiminta kattaa paikallisosastojen toiminnan avulla lähes koko valtakunnan alueen. Usein osastot ovat paikkakunnalla ainoita lakimiesten yhteenliittymiä. Monet käytännöllisluonteiset lakimiehiä kiinnostavat kysymykset tulevat esille nimenomaan osastojen toimintakentässä. Osastojen toimintakertomuksia luettaessa nousee esille kysymys siitä, miten osastoissa toimivien lakimiesten toimintamahdollisuuksia yhdistyksen koko toimintakentässä voitaisiin lisätä. Omissa osastoissaan yhdistyksen jäsenet tekevät työtä, joka on arvioitava mitä ansiokkaimmaksi koko yhdistyksenkin kannalta.

13. Yhdistyksen edustus eräissä elimissä

Yhdistys kuuluu Suomen Lakimiesliittoon sen perustamisesta alkaen. Liiton liittokokouksissa yhdistystä edustivat vuonna 1968 oikeustieteen tohtori Olavi E. Heinonen, dosentti Esko Hoppu, professori Olli Ikkala, oikeuspormestari Niilo Luukanen, oikeusneuvos Voitto Saario ja varatuomari Ville Teivonen. Vuonna 1969 edustajat olivat apulaisprofessori Olavi E. Heinonen, apulaisprofessori Esko Hoppu, professori Olli Ikkala, oikeusneuvos Voitto Saario, professori Antti Suviranta ja varatuomari Ville Teivonen. Vuonna 1970 yhdistystä edustivat apulaisprofessori Esko Hoppu, professori Olli Ikkala, varatuomari Pertti Niemistö, oikeusneuvos Voitto Saario, dosentti Kaarlo Sarkko ja lakitieteen lisensiaatti Matti Savolainen. Vuonna 1971 edustajat olivat vt. apulaisprofessori Erkki Havansi, apulaisprofessori Esko Hoppu, professori Olli Ikkala, varatuomari Pertti Niemistö, oikeusneuvos Voitto Saario ja apulaisprofessori Kaarlo Sarkko. Suomen Lakimiesliiton vuoden 1972 liittokokouksia varten valitut yhdistyksen edustajat olivat oikeusneuvos Erkki Ailio, oikeustieteen lisensiaatti Erkki Havansi, apulaisprofessori Esko Hoppu, varatuomari Pertti Niemistö, oikeusneuvos Voitto Saario ja dosentti Kaarlo Sarkko.

Alfred Kordelinin säätiön hallitukseen kuuluu yksi Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen valitsema jäsen. Yhdistystä edustivat vuosina 1968—1971 professori Tauno Tirkkonen, varamiehenään professori Tauno Ellilä. Vuosiksi 1972—1974 yhdistyksen edustajiksi on valittu professori Simo Zitting ja hänen varamiehekseen oikeustieteen tohtori Matti L. Aho.

Piirteitä Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen toiminnasta

Väinö ja Laina Kiven säätiön hallitukseen kuului yhdistyksen nimeämänä kihlakunnantuomari Onni Seppä vuosina 1968—1970. Hänen vuonna 1970 kuoltuaan yhdistyksen määräämänä kuului hallitukseen oikeuspormestari Eino Juusela sekä hänen kuolemansa jälkeen vuodesta 1971 nimismies Veikko Majakulma.

Anni ja Antti Niklanderin säätiön sääntöjen mukaan lakitieteen tohtori Tauno Suontausta kuuluu elinaikansa säätiön hallitukseen. Hänen jälkeensä on säätiön hallituksen yhden jäsenen nimeäminen Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen hallituksen asiana. Säätiön tarkoituksena on vaalia ja tukea Suomen säveltaidetta.

Suomalaisen kirjallisuuden edistämisvarojen valtuuskuntaan yhteiskunta- ja taloudelliseen osastoon kuuluivat yhdistyksen edustajina vuonna 1968 korkeimman oikeuden presidentti Antti Hannikainen ja professori Tauno Ellilä, varamiehinään professorit Aatos Alanen ja Jouko Halila. Kolmivuotiskautena 1969—1971 edustajat olivat korkeimman oikeuden presidentti Antti Hannikainen ja professori Simo Zitting ja heidän varamiehinään professori Jouko Halila ja oikeusneuvos Erkki Ailio. Yhdistyksen hallituksen kokouksessa tammikuun 12 päivänä 1972 uudeksi vuonna 1972 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi yhdistyksen edustajiksi valittiin korkeimman oikeuden presidentti Antti Hannikainen ja professori Tauno Ellilä sekä varalle professori Jouko Halila ja apulaisprofessori Esko Hoppu.

Oikeustieteen tutkimussäätiön¹³ sääntöjen mukaan kuuluu sen hallitukseen seitsemän jäsentä, joista yksi on Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen puheenjohtaja ja joista neljä muuta yhdistyksen kokous valitsee yhdistyksen hallituksen esityksestä. Säätiön hallitukseen näin tulevat jäsenet olivat vuonna 1968 professori Tauno Ellilä yhdistyksen puheenjohtajana sekä professori T. M. Kivimäki ja hänen kuolemansa jälkeen kansleri Arvo Sipilä sekä varatuomari Tauno Angervo ja oikeusneuvokset O. J. Laurila ja Voitto Saario. Kolmivuotiskaudeksi 1969—1971 säätiön hallitukseen valittiin yhdistyksen toimesta oikeusneuvokset O. J. Laurila ja Voitto Saario, kansleri Arvo Sipilä ja korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Aarne Nuorvala professori Tauno Ellilän kuuluessa yhdistyksen puheenjohtajan asemassaan säätiön hallitukseen vuonna 1969 ja professori Simo Zittingin vastaavasti vuosina 1970 ja 1971. Vuosiksi 1972—1974 valittuina säätiön hallitukseen kuuluvat professori Tauno Ellilä, korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Aarne Nuorvala, oikeusneuvos

¹³ Säätiön perustamisesta ks. LM 1968 s. 803.

Voitto Saario ja kansleri Arvo Sipilä. Yhdistyksen puheenjohtajan ominaisuudessa säätiön hallitukseen kuului vuonna 1972 professori Simo Zitting.

Olga ja Kaarle Oskari Laitisen säätiön¹⁴ hallitukseen kuuluivat vuosina 1968—1971 oikeuskansleri Olavi Honka ja professori Tauno Ellilä. Heidät on valittu tehtävään myös kolmivuotiskaudeksi 1972—1974.

Kummankin edellä mainitun säätiön tilintarkastajina olivat vuonna 1968 varatuomari Sauli Sipilä ja kauppatieteiden maisteri, KHT Reino Pohjavirta, varalla lakitieteen lisensiaatti Kaarlo Sarkko ja valtiotieteen maisteri, HTM Gunnar Kääriäinen.

Vuonna 1969 Oikeustieteen tutkimussäätiön tilintarkastajina olivat varatuomari Sauli Sipilä ja valtiotieteen maisteri, HTM Gunnar Kääriäinen, varamiehinään varatuomari Veikko Kauppi ja kauppatieteiden maisteri, KHT Antti Helenius, kun taas Olga ja Kaarle Oskari Laitisen säätiöllä oli sekä vuonna 1969 että vuonna 1970 samat tilintarkastajat kuin vuonna 1968.

Vuonna 1970 ja vuonna 1971 Oikeustieteen tutkimussäätiön tilintarkastajat olivat kauppatieteiden maisteri, KHT Antti Helenius ja varatuomari Veikko Kauppi, varalla hallintoneuvos Kalle O. Pesonen ja valtiotieteen maisteri, HTM Gunnar Kääriäinen.

Olga ja Kaarle Oskari Laitisen säätiön tilintarkastajina vuonna 1971 olivat kauppatieteiden maisteri, KHT Antti Helenius ja hallintoneuvos Kalle O. Pesonen, varalla varatuomari Veikko Kauppi ja valtiotieteen maisteri, HTM Gunnar Kääriäinen.

14. Lahjoitusrahastot

Yhdistyksen hoidossa olivat joulukuun 31 päivänä 1972 seuraavan suuruiset rahastot:¹⁵

1. Laamanni Ferdinand Forsströmin rahasto määrältään	1.983,35	mk
2. Tuomari Emanuel Saloheimon rahasto	2.560,82	»
3. Alfred Kordelinin rahasto suomalaisen lakitieteellisen kirjallisuuden edistämiseksi	6.823,11	»
4. Alfred Kordelinin testamenttirahasto	6.144,83	»

¹⁴ Säätiön perustamisesta ks. LM 1968 s. 804.

¹⁵ Muiden paitsi Brunoun rahaston säännöt on julkaistu LM 1958 s. 911—919. Brunoun rahaston LM 1968 s. 177. — Rahastojen suuruudesta 31. 12. 1967 LM 1968 s. 799.

Piirteitä Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen toiminnasta

5. Oikeusneuvos F. O. Liliuksen testamentti- rahasto	»	18.824,90	»
6. Oikeusneuvos Allan Särkilahden muisto- rahasto	»	6.666,69	»
7. Pankinjohtaja Birger Wegeliuksen rahasto	»	10.831,29	»
8. Laamanni K. A. Brunoun rahasto	»	19.880,85	»
9. Hilma ja August Janssonin rahasto	»	36.948,55	»
Yht.		110.664,39	mk

Rahastojen suuruus viisi vuotta aikaisemmin oli 79.662,06 markkaa.

Näiden erillisinä hoidettujen rahastojen lisäksi yhdistyksellä on yhdistyksen yleiseen kirjanpitoon sisältyvät, omaisuustaseessa vastattaviin merkityt Isomäen rahasto, Erichin rahasto, Pehkosen rahasto.¹⁶ Lisäksi ko. taseessa esiintyy Oikeustieteen rahasto.

Yhdistys on aikanaan vahvistanut Ministeri, lakitieteen tohtori K. G. Idmanin rahaston säännöt.¹⁷ Rahastoa hoitaa Pohjoismaiden Yhdyspankki, mutta rahaston asioista päättää, ellei toisin ole määrätty, yhdistyksen hallitus. Säätiö jakaa kolmivuotiskausittain tutkimuspalkinnon, jonka saajan vaalin toimittaa yhdistyksen kokous siten kun komitea, johon Helsingin yliopiston lainopillinen tiedekunta, Suomalainen Lakimiesyhdistys ja Suomen Lainopillinen Yhdistys kukin ovat valinneet jäsenen, on antanut lausuntonsa. Vuonna 1968 Idmanin rahastosta jaettiin kolmivuotiskaudelta 1965—1967 5.000 mk:n palkinto professori Erik Castrénille teoksesta »Civil War». Tämä oli toinen kerta, kun rahasto jakoi palkinnon. Kolmannen kerran palkinto jaettiin vuonna 1973 vuosilta 1968—1970. Tällöin palkinnon sai lakitieteen tohtori, Tukholman yliopiston kansainvälisen oikeuden professori Hilding Eek teoksestaan »Folkrätten».

Oikeustieteen tutkimussäätiö¹⁸ sekä Olga ja Kaarle Oskari Laitisen säätiö¹⁹ ovat taas itsenäisesti hallittuja säätiöitä.

Yhdistyksen rahastoista viisivuotiskautena 1968—1972 jaetut palkinnot:

Osaksi Alfred Kordelinin testamenttirahastosta, laamanni Ferdinand Forströmin rahastosta, tuomari Emanuel Saloheimon rahastosta, Alfred Kordelinin suomalaisen lakitieteellisen kirjallisuuden

¹⁶ Ks. näistä LM 1968 s. 800.

¹⁷ Ks. LM 1963 s. 520—521.

¹⁸ Ks. LM 1968 s. 803—804.

¹⁹ Ks. LM 1968 s. 804—805.

edistämisrahastosta ja pankinjohtaja Birger Wegeliuksen rahastosta sekä osaksi yhdistyksen omista varoista nuorille tieteenharjoittajille edellisen vuoden aikana ilmestyneistä suomenkielisistä oikeustieteellisistä teoksista jaettiin vuonna 1968 palkinnot dosentti Aulis Aarniolle, oikeustieteen tohtori Antero Jyrängille ja dosentti Eero Routamolle, vuonna 1969 oikeustieteen tohtori Matti L. Aholle ja oikeustieteen tohtori Jaakko Voipiolle, vuonna 1970 oikeustieteen tohtori Toivo Holopaiselle, oikeustieteen tohtori Kaarlo Sarkolle ja oikeustieteen lisensiaatti Antti Kivivuorelle, vuonna 1971 oikeustieteen tohtori Mikael Hidénille, oikeustieteen tohtori Veikko O. Hyvöselle ja oikeustieteen tohtori Juha Vikatmaalle sekä oikeustieteen tohtori Eero Vilkkoselle sekä vuonna 1972 oikeustieteen tohtori Pirkko-Liisa Arolle, oikeustieteen tohtori Ilkka Saraviidalle ja oikeustieteen tohtori Kari Sinisalolle.

Hilma ja August Janssonin rahaston ja oikeusneuvos F. O. Liliuksen testamenttirahaston korkovaroista yhdistettyinä myönnettävät palkinnot saivat vuonna 1968 oikeustieteen kandidaatit Heimo Juhani Karapuu ja Hannu Mikael Tolonen, vuonna 1969 oikeustieteen kandidaatit Ilpo Juhana Ludvig Havumäki ja Jukka Mikkola, vuonna 1970 oikeustieteen lisensiaatti Sirkka Leena Kartio ja oikeustieteen kandidaatti Martti Ilmari Majanen, vuonna 1971 oikeustieteen kandidaatit Kalevi Heikkilä ja Heikki Mattila sekä vuonna 1972 oikeustieteen kandidaatit Allan Ahnger, Virpi Tiili ja Kaarlo Tuori.

Yhdistyksen hallitus on vuosittain palkinnut parhaan edellisenä vuonna Lakimies-lehdessä julkaistun kirjoituksen.²⁰ Vuonna 1968 palkinnon sai lakitieteen lisensiaatti Matti Savolainen (Pesäosuusien määrääminen perintökaaren 3 luvun mukaan), vuonna 1969 oikeustieteen lisensiaatti Raimo Lahti (Lainkonkurensista), vuonna 1970 oikeusneuvos Paavo Kekomäki (Veropetoksesta Suomen oikeuden mukaan) ja oikeustieteen lisensiaatti Erkki Havansi (Tunteeko Suomen oikeus ns. reaalisopimuksia?), vuonna 1971 apulaisprofessori Esko Hoppu (Kunnan oikeudesta vapauttaa virkamies vahingonkorvausvelvollisuudesta) ja oikeustieteen lisensiaatti Juha Tolonen (Muutamia näkökohtia oikeustieteen nykytilasta) sekä vuonna 1972 professori Paavo Kastari (Tuomioistuinten riippumattomuus ja demokraattisuus).

Yhdistys on jakanut palkintoja parhaasta Helsingin ja Turun yliopistoissa suoritetusta oikeustieteen lisensiaattitutkinnosta. Palkinnon sai vuonna 1968 vuosina 1966—1967 suoritettujen tutkintojen

²⁰ Palkinnon jakamista koskevat säännöt 2. 12. 1965 on julkaistu, LM 1966 s. 755.

Piirteitä Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen toiminnasta

vertailun perusteella oikeustieteen lisensiaatti Pekka Koskinen ja vuonna 1970 vuosina 1968—1969 suoritettujen tutkintojen perusteella oikeustieteen lisensiaatti Olavi Ilmari Parikka.

15. Yhdistyksen talous

Yhdistyksen toiminnan rahoittamiseen on ollut käytettävissä lähinnä jäsenmaksutulot ja julkisista varoista saadut apurahat. Lisäksi yhdistys on saanut korko- ja osinkotuloja sekä pienehköjä lahjoituksia. Lahjoitukset oikeustieteen tutkimussäätiölle eivät ole tulleet yhdistykselle, koska säätiö on itsenäinen. Luonnollisesti yhdistys on saanut julkaisutoiminnastaan myös myyntituloa.

Yhdistyksen taloudellista asemaa viime vuosilta valaissevat seuraavassa esitettävät yhdistyksen tilinpäätöksistä poimitut tiedot. Mainittakoon, että Alfred Kordelinin testamentti- ja kirjallisuusrahastot, Saloheimon rahasto, Forsströmin rahasto, Wegeliuksen rahasto, Särkilahden rahasto, Brunoun rahasto ja Janssonin rahasto tuloineen ja menoineen eivät sisälly esitettäviin lukuihin. Ko. rahastojen tilaa on selvitelty edellä tämän kirjoituksen kappaleessa »Lahjoitusrahastot».

	Omaisuuksien vastaavaa-puolen loppusumma	Oma pääoma ja Isomäen, Erichin, Pehkosen ja oikeus- tieteen rahasto	Tilivuoden tulos
31. 12. 1967	190.475,80	58.427,58	+ 3.040,57
31. 12. 1968	111.375,83	60.789,—	+ 134,32
31. 12. 1969	122.684,26	60.800,74	+ 11,74
31. 12. 1970	159.267,91	63.681,08	+ 2.880,34
31. 12. 1971	157.480,55	60.538,95	— 3.142,13
31. 12. 1972	173.465,18	59.954,42	— 584,53

Yhdistyksen tulostaseen mukaan yhdistyksen kulujen yhteismäärät ovat olleet viimeisinä vuosina seuraavat

1967	136.976,13
1968	211.225,61
1969	234.136,88
1970	273.388,86
1971	212.555,13
1972	289.140,87

Kalle O. Pesonen

Kuluihin ovat sisältyneet Lakimiehen kulut, kirjasarjojen kulut, stipendit, pääyhdistyksen toimintakulut, paikallisosastojen toimintakulut sekä muut varsinaiset kulut, kuten palkat ja palkkiot, sosiaali- kulut, vuokrat, posti- ja puhelinkulut ja muut toimistokulut.

Kulujen jakaantumisesta esitetään seuraava taulukko

	Lakimiehen kulut	Kirjasarjojen kulut	Sti- pendit	Pääyhdis- tyksen toi- mintakulut	Paikallis- osastojen toiminta- kulut	Muut var- sinaiset kulut
1968	98.212,61	51.950,89	7.550,—	31.655,23	16.551,17	5.304,89
1969	84.023,88	96.687,12	7.050,—	30.315,21	11.091,—	4.969,67
1970	111.826,98	113.266,08	7.550,—	25.627,83	9.962,09	5.155,88
1971	60.764,60	95.864,76	3.553,41	9.210,74	8.415,74	34.745,88
1972	74.611,58	133.585,92	2.850,—	17.787,46	5.344,85	54.961,06

Edellä olevia lukuja tarkasteltaessa on huomattava, että yhdistyk- sen kirjanpidossa on pääyhdistyksen toimintakulujen ja muiden varsi- naisten kulujen erittelyssä vuonna 1971 siirrytty uuteen ryhmittelyyn.

Yhdistyksen tulostaseen mukaan yhdistyksen tulojen yhteismäärät ovat olleet viimeisinä vuosina seuraavat

1967	140.016,70
1968	211.359,83
1969	234.148,62
1970	276.269,20
1971	209.413,—
1972	298.556,34

Tuloihin sisältyvät Lakimiehen tilaus- ja ilmoitustulot sekä valtion- apu, kirjasarjojen myyntitulot, korkotuotot, osingot ja lahjoitukset sekä muut tuotot samoin kuin tietysti jäsenmaksut.

Tulojen jakaantumisesta esitetään seuraava taulukko

	Laki- miehen tulot	Laki- miehen valtion- apu	Jäsen- maksut	Kirja- sarjojen tulot	Korko- tulot	Osinko- tulot	Lahjoi- tukset	Muut tulot
1968	13.064,47	35.500,—	89.480,25	34.083,27	243,71	9.437,20		29.550,93
1969	20.569,80	34.500,—	85.680,—	59.448,75	618,29	12.425,40		20.906,38
1970	21.050,50	34.000,—	97.250,—	82.238,77	972,22	13.504,40		27.253,31
1971	19.326,85	31.000,—	98.090,—	35.336,12	2.097,63	13.562,40	10.000,—	
1972	18.026,80	33.000,—	99.620,—	128.236,31	1.312,63	13.360,60	5.000,—	

Piirteitä Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen toiminnasta

Esitetyistä luvuista voidaan päätellä, että yhdistyksen talous on ollut jatkuvasti hyvin ahtaalla. Erityisesti sitä ovat koetelleet kirjasarjojen suuret ja vuosittain epätasaisesti jakaantuneet menot. Myös Lakimies on aiheuttanut yhdistykselle suuria menoja. Niinpä voidaan todeta, että vuosina 1968 ja 1970 jäsenmaksut eivät ole riittäneet peittämään edes Lakimiehen menoja. Kuitenkin Lakimies on jaettu yhdistyksen jäsenille jäsenetuna.

Jäsenmaksun suuruudesta esitetään seuraava asetelma

Vuonna 1940	1 mk	Vuonna 1968	35 mk
1945	1,25 mk	1969	35 mk
1950	5 mk	1970	40 mk
1955	10 mk	1971	40 mk
1960	25 mk	1972	40 mk
1967	35 mk		

Tuntuu, että jäsenmaksun määrä on voitu pitää eräänlaisella minimitasolla. Valtionapu, jota on saatu julkaisutoimintaan, ei ole noussut toiminnan laajuuden ja kustannustason nousua vastaavasti. Yhdistyksen tehtävät on hoidettu mitä suurinta säästäväisyyttä noudattaen ja yleensä luottamustoimina. Varsinaista palkattua toimistohenkilökuntaa yhdistyksellä on ollut ainoastaan puolipäivätoiminen toimistonhoitaja.

16. Siirryttäessä uudelle neljännesvuosisatataipaleelle

Edellä on pyritty luomaan pääpiirteinen katsaus yhdistyksen 75-vuotiseen toimintaan ja erityisesti viimeisen viisivuotiskauden aikana suoritettuun työhön. Tällaisella historiikilla voidaan kyllä saada yleiskuva yhdistyksen toiminnan ulkonaisista puitteista, mutta yhdistyksen toiminnan syvyys ja sen yleinen vaikuttavuus maamme oikeuselämään, oikeudelliseen sivistykseemme, oikeustieteeseemme ja maamme koko kehitykseen on objektiivisesti arvioitavissa vasta tulevaisuudessa. Tyydyttäköön tässä vain toistamaan oikeusministeri Aarre Simosen sanat, kun hän yhdistyksen 70-vuotisjuhlassa esittäessään valtiovallan ja oikeusministeriön tervehdyksen mm. lausui: »Suomalainen Lakimiesyhdistys on toimintansa aikana suorittanut erittäin arvokasta työtä maamme lakimieskunnan ammatillisen tiedon parantamiseksi ja edelleen kehittämiseksi ja sitä kautta maamme

Kalle O. Pesonen

koko oikeuselämän hyväksi. Suomalainen Lakimiesyhdistys on kulu-
neitten vuosikymmenien aikana myös tehnyt suuriarvoista työtä Suo-
men voimassa olevan oikeusjärjestyksen selvittämiseksi ja tutkimi-
seksi ja tässä yhteydessä käsitellyt lukuisia kysymyksiä lainsäädän-
nön kehittämisen kannalta. Yhdistyksen jäsenkunta on tarmokkaan
johtonsa kautta myös vaikuttanut useitten lainsäädännön alojen kehit-
tymiseen muuttuvan yhteiskunnan tarpeita ja oikeustajua vastaa-
vaksi. Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen toiminta on suuresti edistä-
nyt lainopin harrastusta, tunnetuksi tekemistä ja tutkimusta. — Sal-
littakoon minun kiittää Suomalaista Lakimiesyhdistystä ja sen toimi-
henkilöitä menestyksellisestä, monipuolisesta ja arvokkaasta työstä
ja toivottaa yhdistykselle ja sen toimihenkilöille jatkuvaa menestystä
uraaurtavassa toiminnassaan maamme oikeuselämän ja lakimies-
kunnan hyväksi.»